

Upravništvo, Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
— Posredni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru
št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

„Življenje in svet“

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5, Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Ponedeljska izdaja »Jutra« izhaja
vsak ponedeljek zjutraj. — Na-
roča se posebej in velja po pošti
prejemana Din 4.-, po raznašal-
cih dostavljena Din 5.- mesečno.

Maribor: Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.

Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

ZA POMIRJENJE EVROPE

V mednarodnih diplomatskih krogih goje velike upe v angleško posredovanje za pomirjenje Evrope — Akcija za povratek Italije in Nemčije v DN

London, 17. maja, d. Glede na london-
ske diplomatske razgovore v zadnjih dneh
se more v gotovostjo reči, da bo tekoči
teden prinesel celo vrsto novih političnih
pobud. Glavna vprašanja o katerih bodo
razpravljali so naslednja:

1. Srednja Evropa, 2. bodočnost Društva
narodov in možnost regionalnih dogovo-
rov o varnosti s istosmernimi gospodarski-
mi olajšavami, 3. priznanje italijanske
aneksije Abesinije, 4. vprašanje zapadne-
ga pakta in omejitve oboroževanja, 5.
španska državljanska vojna, 6. nevtiralnost
baltičkih obrobni držav ter tako znanega
železnega zidu (Poljske, Rumunije in dru-
gih).

Kakor se je zvedelo sta češkoslovaški
min. predsednik dr. Hodža in avstrijski držav-
ni tajnik za zunanje zadeve dr. Schmidt
s svojimi dosedanjimi razgovori zelo za-
dovoljna. Eden, Litvinov in Delbos se pri-
zadevajo, da bi našli rešitev težavnega pro-
blema, ki je nastal zaradi dejanske one-
posobnosti Društva narodov in potrebe,
da se pritegnejo k zagotovitvi miru
države izven ženevske ustanove. Menijo,
da bi bilo to najlažje mogoče doseči pri
Italiji, če bi se priznalo dejansko stanje
v Abesiniji. To se bo skušalo pripravi-
ti na bližnjem zasedanju Društva narodov,
ker je znano, da je imel generalni tajnik
Društva narodov Avenol v Londonu o tej
zadevi zelo izčrpne razgovore z zastopni-
ki zunanega ministrstva.

Velik pomen pripisujejo tudi sestankom,
ki jih je imel nemški vojni minister maršal
Blomberg v Londonu.

Pogajanja z Nemčijo

Leti že tri dni obirno poročajo o teh
sestankih ter skušajo na podlagi informacij
iz vseh mogočih virov dognati njihov po-
men. Predvsem se vsi strinjajo s tem, da
se je zaradi teh sestankov mednarodni po-
litični položaj v mnogem razbistril. Blom-
berg se z angleškimi državni mi službeno
razgovarja in tudi niso bili sprejeti nika-
ki izredni zaključki.

Po mnenju posameznih listov so se raz-
govori nanašali na konferenco, ki naj bi se
vršila v prav kratkem in ki naj bi dovela
do pakta štirih velikih držav, ki so sodelo-
vali v razrešitvi težavnega problema, da bi
morala vsaka vlada objaviti podoben pro-
račun za svoje oboroževanje. Na ta način,
bi se razjasnila tajnost sedanje oborože-
vanja Evrope. Norman Davis je v imenu
predsednika Zedinjenih držav predlagal, naj
bi vse države zmanjšale svoj proračun za
oboroževanje najmanj za 10%. Velika Bri-
tanijska vlada pa predlog ne bi rada pristajala,
dokler ne bo izveden ves njen sedanji obo-
rožitveni program.

Tudi »News Chronicle« napoveduje, da
se evropske države nahajajo tik pred važni-
mi pogajanjimi, katerih prvi rezultat bi bil,
da bo Nemčija pristala na sklenitev posebn-
nega pakta s Francijo, ki bi bil v velikih
potezih podoben lokarnskemu. Za njegovo
izvedbo bi imeli Velika Britanija in Ita-
lija. Poleg tega naj bi se Nemčija pridru-
žila francosko-ruski paktu. Velika Bri-
tanijska vlada nadalje, da bi bilo za gotova
jamstva mogoče Nemčijo spraviti nazaj v
Ženevo. V glavnem bi se morali v to svrhu
premagati dve oviri: 1. znano stališče, ki
ga je Hitler zavzel splošno proti sleherni
mednarodni organizaciji, v kateri sodeluje-
jo tudi Rusi, 2. okoliščina, da hočejo Nemci
natančno vedeti za svoje obvesnost, ki bi
jih morali prevzeti, če bi se ponovno vrnil
v DN.

Mala antanta in Madžarska

London, 17. maja, d. »Sunday Times«
je objavil naslednje poročilo svojega diplo-
matskega dopisnika:

Londonški diplomatski razgovori so znat-
no olajšali upanje v mirno rešitev težavnih
evropskih problemov. Najbolj zanimivi iz-
med teh razgovorov so bili brezdvomno če-
škoslovaške min. predsednika dr. Hodže
z Neuvillom Chamberlainom in Edenom, ki
so pokazali možnost ustvaritve boljših od-
nosov med Malo antanto in Madžarsko,
kar bi bilo največjega pomena.

Ze mesec dni je obstajala bojazen, da bi
mogle madžarske manjšine v državah Male
antante predstavljati kličo bodočih nemi-
rov. Pojavili so se tudi znaki, da bo Nem-
čija izkoristila svoje pritožbe pri zasledova-
nju svojih posebnih načrtov v srednji Euro-
pi. Za preprečitev takega razvoja so drža-
ve Male antante sedaj pripravljene podvzeti
korake za spravo z Madžarsko. Madžarska
je postavila dva pogoja za gospodarsko so-
delovanje z Malo antanto in sicer:

1. politično enakopravnost, ki pomeni
pravo za zapetno oborožitev,
2. zadovoljivo postopanje z madžarskimi
manjšinami.

Dopisnik omenjenega angleškega lista je
mnenja, da bi bila Mala antanta pripravljena
na priznati Madžarski pravo do zapetne
oborožitve, če bi sklenila pakto o nenapada-
nju s svojimi sosedji. Dejstvo da je madžar-
ska vojska že takrat znatno močnejša, kakor
pa dovoljuje trianoska pogodba, seveda
močno vpliva na države Male antante, da
na to ne pristanejo po kratkem potu.

Težavnejši problem predstavljajo vsaka-
kva razila. Dočim se od Madžarske ne

more pričakovati, da bi opustila svoje za-
hteve po reviziji mej, obstojajo vendar zna-
ki, da jih ne bo forsirala. Največja madžar-
ska manjšina živi v Češkoslovaški, toda v
Pragi odklanjajo, da bi se to vprašanje ob-
ravnavalo kot mednarodno, razen v okviru
določb ženevske mirovne pogodbe o zaščiti
manjšin.

Mussolini o sodelovanju z Nemčijo

Berlin, 17. maja, AA. »Berliner Lokalan-
zeiger« je danes objavil daljši razgovor,
ki ga je imel njegov rimski poročevalec z
Mussolinijem. Mussolini je med drugim
dejal, da italijanski in nemški narod v
mnogočem sodelujeta, ker imata slične vr-
line in ju veže mnogo skupnih idej ter in-
teresov. Mussolini je zlasti govoril o potre-
bi, da se ojači gospodarsko sodelovanje
med obema državama. Nazadnje je izrazil
svoje priznanje nemški delovni sili in disci-

plini, ki se manifestira na vseh področjih
narodnega gospodarstva.

Pred obiskom italijanskega kralja v Budimpešti

Budimpešta, 17. maja, d. Budimpešta je
že vsa pripravljena za sprejem italijanskega
kraljevega para. Vse ceste so že okrašene z
italijanskimi in madžarskimi zastavami. Ita-
lijanski kralj in kraljica bosta prispela v
Budimpešto v sredo. Z njima bodo došli tu-
di zunanji minister Ciano, madžarski po-
slanik pri Kvirinatu Villany vodja oddelka
za inozemski tisk Guido Rocco ter več vo-
dijnih osebnosti italijanskega zunanega in
propagandnega ministrstva. Gotovo je, da
bo imel ob tej priliki grof Ciano z min.
predsednikom Daranyijem in zunanji mi-
nistrom Kanyo važne razgovore o vpra-
šanjih srednje in južne Evrope. Italijanski
kraljevski par bo odpoval iz Budimpešte
v soboto zvečer. Preko jugoslovenskega
ozemlja bo potoval incognito.

Vstaja v Albaniji

Uporniki so se pod vodstvom bivšega ministra Tota polastili Argirokastro, vendar pa jih je vladno vojaštvo popolnoma porazilo

Tirana, 17. maja, d. Albanska agen-
cija je objavila, da je v soboto ponoči
skupina revolucionarjev pod vodstvom
bivšega ministra Etema Tota, nekega
orožniškega oficirja in nekega bivšega
kapetana zavzela mesto Argirokastro ter
prekinila telefonske zveze. Revolu-
cionarji so ubili nekega orožniškega
oficirja.

Vlada je takoj podzvela vse potrebne
ukrepe, da zaduši vstajo. Vrhovno vo-
jaško poveljstvo vojske je poslalo več
oddelkov vojakov proti Argirokastri, ki
so ga uporniki večerj nenadoma za-
vzeli. Vojništvo je obkloplilo mesto, ne
da bi naletelo kje na kak odpor. Proti
večer se je mesto brez boja predalo.
V vseh krajih južne Albanije je red in

mir. Od povesd prihajajo brzogovorne iz-
jave o zvestobi. Po najnovejših podat-
kih sodijo, da so odpor v Argirokastri
organizirali komunisti.

Tirana, 17. maja, AA. Prednje straže
albanskih vojaških oddelkov, ki so bili
odposlani iz Valone proti upornikom,
so naleteli na večji oddelek upornikov
v bližini prelaza Priči na cesti med Va-
lono in Tepelinjem. Po kratkem boju
so se uporniki razbežali, vendar pa jih
vojaštvo še vedno zasleduje. V borbi je
padel tudi brat vodje uporniškega gl-
banja Izmet Toto. Razen njega sta bila
ubita še dva upornika.

Tirana, 17. maja, AA. Oddelki vojaštva
so zavzeli Tepelino in Argirokastro. Upor-
niki so se naglo umaknili. Prebivalstvo je
albansko, vojaštvo sprejelo z navdušenjem.

Kriza valencijske vlade

Po Caballeru je dobil mandat za sestavo vlade bivši finančni minister in socialistični prvak Negrin

Valencija, 17. maja, a. Kakor znano, je
bil dosedanji min. predsednik Larga
Caballeru po skupni ostavki vlade ponov-
no poverjen mandat za sestavo novega
kabinetu, večerj pa ga je vrnil prezidentu
Azari, ki je po daljših posvetovanjih z
vodilnimi politiki poveril mandat za se-
stavo vlade bivšemu finančnemu ministru
in socialističnemu prvaku Negrinu.

Pariz, 17. maja, AA. V pariških poli-
tičnih krogih je ostavka Caballerove vla-
de izzvala veliko pozornost.

»Petit Parisien« pravi, da se je tudi pri
tej ostavki opazil vpliv iz Moskve, ki se
je hotela po tem ovinku približati Lon-
donu. Poslednji neredi anarhistov v Bar-
celoni postavljajo razvoj v Španiji v po-
sebnost luč. Pokazati se bo moralo, ali bo
do v Moskvi po pristanku na nevtrešava-
nje v španske notranje zadeve in umik
prosvoljcev iz republikanske Španije
pripravljene ostati nevtiralni tudi glede na
vse pobude španskih voditeljev Azane,
Prieta in Desteira. Med zmernimi in eks-
tremnimi elementi v republikanski Špa-
niji se kažejo čim dalje večje razlike.
Zmerno usmerjeni španski republikanci
bi radi pristali na premirje in mir, po ka-
terem bi se ohranilo sedanje stanje. Ti
njihovi načrti po njihovih zagotovilih še

ne pomenijo kapitulacije republikanske
strani, ker postavljajo v ta namen dolo-
cene pogoje.

»Journal« presoja dogodke v republi-
kanski Španiji takole: Čeprav bi kmalu
prišlo do katerega kompromisnega spora-
zuma med marksisti in anarhisti v Špa-
niji, bo ostalo še nadalje neurejeno vpra-
šanje bodočega sistema. Eni ali drugi
mrežjo prej ali slej izgniti iz politične
arene.

Socialistično glasilo »Populaire« pravi
med drugim, da se stališči Larga Cabal-
lera in komunistov znatno razlikujeta,
čeprav je še vedno mogoč kompromis med
njimi. Glavno težavo predstavljajo rez-
vnetne strankarske strasti. Posamezne
stranke se z vedno večjim zanosom bore
za prestižni vpliv v Valenciji. List upa,
da bo še danes španska republikanska
vladna kriza rešena in da bo svobodomi-
selna Španija dobila režim, kakršnega si
želi, vlado, ki bo zmaga. Drugi skrajni
levičarski list pravi da zahtevajo španski
bojevniki, naj se iz vladnega vrhovnega
poveljstva odstranijo vsi elementi, ki jim
ne zaupajo. Ta zahteva je eden najznačil-
nejših elementov sedanje krize valencijske
vlade.

Nj. Vel. kraljica Marija v Skoplju

Skoplje, 17. maja, p. Davi je prispela v
Skoplje z dvornim vlakom Nj. Vel. kraljica
Marija. Po 10-minutnem postanku je vlak
nadaljeval vožnjo v Demir Kapijo, kjer bo
Nj. Vel. kraljica obiskala svoje posestvo.
Na povratku bo v Skoplju priredila v Ofi-
cijskem domu čajanko, na katero je povab-
ljenih mnogo uglednih meščanov Skoplja.
Zlasti pa zastopnike ženskih društev, s ka-
terimi želi kraljica stopiti v stike. V Skoplju
pripravljajo Nj. Vel. kraljici velike mani-
festacije.

Ostavka dvorne dame ge. švrljuge

Beograd, 17. maja, AA. Dvorna dama ga.
Eleonora švrljuga je podala ostavko, ki je
bila sprejeta. Ob tej priliki je bila odliko-
vana z redom sv. Save 2. stopnje.

Iz kmetijske službe

Beograd, 17. maja, AA. Inspektor kme-
tijskega ministrstva Josip Zidanec je ime-
novan za načelnika kmetijskega oddelka pri
banski upravi vrbske banovine v polo-
žaju III/2.

Jubilej čsl. narodnih socialistov

Praga, 17. maja, d. 40-letni jubilej če-
škoslovaške narodne socialistične stranke
je bil praznovan izredno slovesno. Višek
proslave je bilo večerjše slavnostno
zborovanje na Masarykovem stadionu.
Kakor znano, je iz češkoslovaške narod-
ne socialistične stranke izšel tudi prez-
dent dr. Beneš. Proslave se je udeležila
tudi močna jugoslovenska delegacija, ki
je že v soboto položila na grob Neznanega
vojaka lep venec.

V Londonu bodo stavkali tudi tramvajski uslužbenci

London, 16. maja, AA. V nasprotju z
vsem pričakovanjem so tramvajski name-
ščenci v Tottenhamu na svojem poslednjem
zborovanju sprejeli resolucijo, po kateri
bodo v znamenju solidarnosti z osebjem
londonških avtobusnih podjetij tudi oni
opustili delo. K napovedi te stavke so
jih dovedli tudi drugi razlogi, predvsem
potreba, da se sami zaščitijo svoj socialni
položaj.

Kupujte domače blago!

Ruždi Aras v Bukarešti

Važna posvetovanja turškega zunanjega ministra z rumunskim min. predsednikom in zunanjim ministrom

Bukarešta, 17. maja, d. Včeraj ob 10. do-
poldne je prispel v Bukarešto turški zu-
nanji minister Ruždi Aras, ki so ga spreje-
li na postaji zunanji minister Antonescu z
večjim številom višjih uradnikov rumunske-
ga zunanjega ministrstva, turški poslanik,
kakor tudi ostali poslaniki Balkanske zveze
in Male antante. Opoldne je Antonescu pri-
redil svojemu gostu na čast obed, ki so se
ga udeležili tudi predsednik vlade Tatarescu
in poslaniki držav Male antante in Bal-
kanske zveze. Tudi na večerji v turškem
poslanštvu je bilo le omejeno število po-
vablencev.

Turški zunanji minister se je vpisal v
dvorno knjigo. Včerajšnji popoldan je bil
posvečen izključno njegovim posvetovanjem
s predsednikom vlade Tatarescom in zu-
nanjim ministrom Antonescom.

Tem razgovorom pripisujejo rumunski po-
litični in diplomatski krogi največji pomen
glede na današnje mednarodne okoliščine in
bližnji sestanek skupščine Društva narodov.
Poleg posebnih turških problemov v zvezi
z uporabo določb konvencije, sklenjene s
Francijo glede režima v aleksandretskem
sandžaku, obstoja še cela vrsta pomembnih
vprašanj, ki zanimajo vse države Male an-
tante in Balkanske zveze in glede katerih
je bila potrebna izmenjava naziranj turškega
in rumunskega zunanjega ministra. Razen
tega se pripravljajo v srednji Evropi do-
godki, ki bi mogli povzročiti tehtanje raz-
nih sil v Podunavju. Zato je bila vsekakor
potrebna izmenjava naziranj o teh vpra-
šanjih, da se spravi v sklad v interesu
Balkanske zveze in Male antante, ki morata
v tem pogledu zavzeti sporedno stališče.

Zatrujejo, da je bil v razgovorih Ruždi-
ja Arasa z Antonescom dosežen načelen

sporazum kakšno stališče je treba zavzeti.
Po trditvah diplomatskih krogov sta oba
zunanja ministra tudi izmenjala svoje infor-
macije o poslednjih diplomatskih dogodkih
tako v srednji in vzhodni Evropi. Balkanski
pakt, ki veže nerazdvojno Rumunijo in Tur-
čijo, ter vprašanja Črnege morja, ki so bi-
la proučena v duhu vzajemnega sporazuma
tako v Ankari kakor v Bukarešti, so glavni
čimtelji v diplomatskem sodelovanju An-
tonesa in Ruždija Arasa. Turška vlada je
v sedanjem času zelo zaposlena s celo vr-
sto pogajanj o zadevah, ki se tičejo Sredo-
zemskega morja in napram katerim ne more
biti Rumunija v nobenem primeru ravnoduš-
na, ako hoče ostati dosledna v svoji politiki
postopnega zboljševanja odnosov z vsemi
svojimi sosedji, ker je mednarodno sodele-
vanje danes bolj potrebno kakor kdaj prej.
Isti diplomatski krogi poudarjajo v zvezi
s tem, da je Jugoslavija razčistila svoje
odnose s Bolgarijo in da je vzpostavila
tudi prijateljske zveze z Italijo, ki mnogo
obljubuje. Turčiji se je po daljši dobi na-
petosti z Bolgarijo posrečilo vzpostaviti pri-
ateljstvo s svojo neposredno zapadno so-
sedom. Razen tega so današnji odnosi med
Ankaro in Ramom prav dobri. Rumunski po-
litični krogi nazlačajo nadalje da je v tur-
ški oblasti prehod a Črnege na Egejsko
morje, kar predstavlja zelo važno vlogo v
politiki Rumunije, ki ima v svoji oblasti
ustje Dunava.

Iz vsega tega je razvidno da so bili raz-
govori med obema zvezniškima zunanjima
ministroma zelo zanimivi.

Turški zunanji minister Ruždi Aras je po-
poldne odpoval iz Bukarešte v Ženevo.
Zemunska: Pretežno vedro, ponekod krat
ke nevihte.

Lep shod JNS v Splitu

Predsednik Peter Živković o programu in nalogah Jugoslovenske nacionalne stranke

Split, 17. maja, o. Dopoldne je bilo v
mestnem gledališču, ki je bilo nabito pol-
no, zborovanje pristavev JNS, na katerega
so prišli mnogi prvaki stranke, med nji-
mi predsednik Živković, podpredsednik Jo-
vo Banjanin, senatorji dr. Andjelinovič, dr.
Kumanudi, Milutin Dragović in Vasa Jo-
vanović iz Skoplja, nadalje dr. Popović iz
Vojvodine, Peter Zec, Josip Nemec, biv-
ši ban dunavske banovine Dunič, dr. Maj-
storović, poslanca Mastrovič in Paštrovič
ter delegati raznih sreskih organizacij JNS
v srednji Dalmaciji, med njimi delegati
JNS iz Šibenika, kjer bi moralo biti več-
erj zborovanje JNS, ki pa je bilo prepo-
vedano.

Zborovanje je otvoril predsednik split-
ske organizacije JNS Moneti, ki je pred-
lagal za predsednika shoda senatorja dr.
Andjelinoviča, kar je bilo seveda soglasno
sprejeto. Po pozdravu vodstva in delega-
tov je senator dr. Andjelinovič podal be-
sedno predsedniško stranke Petru Živkoviću,
ki je po živahnih ovacijah izjavil med dru-
gim:

Smatram za svojo dolžnost, da pouda-
rim iz programa JNS smernice, ki naj nas
vodijo v nadaljnjem delu. V prvi vrsti
našega programa je zapuščina našega veli-

kega kralja, ki je dejal, da ne smemo v na-
benem trenutku pozabiti, da narodno zo-
dinjenje ni delo ene same generacije, tem-
več stoletij in da narodno edinstvo in držav-
na celota ne moreta biti nikdar pred-
met pogajanj. Po smrti kralja Ujedinitelja
je nastopilo razsulo in strankarske borbe.
Zunanje-politični položaj je postal težaven
in potrebno je bilo ojačenje naše vojske,
kar je jamstvo našega miru in urejenega
razvoja. Mi smo v svojem programu nosi-
li ojačenje avtoritete državnih oblasti, ak-
cijo proti terorju v političnem življenju
ter borbo proti korupciji. Naša želja je,
da se država ojači na zunan in znotraj v
dobro naroda in slavo Nj. Vel. Petra II.
ki je z zgodovino določen, da do konca
izvede dediščino svojega velikega očeta.

Po Petru Živkoviću je govoril podpred-
sednik stranke senator Jovan Banjanin, ki
se je bavil predvsem s političnim položaj-
em od 1935 naprej.

Govorili so še dr. Josip Nemec, Milutin
Dragović ter šibeniški delegat Milović.

Ob 16. so se v občinskem gledališču se-
stali delegati iz primorske banovine, ki so
izvolili banovinski odbor JNS ter razpra-
vljali o raznih organizacijskih zadevah.

Občni zbor beogradske borze

Min. predsednik dr. Stojadinović ponovno izvoljen za predsednika borze

Beograd, 17. maja, d. Včeraj dopoldne
je bil 37. letni občni zbor beogradske bor-
ze, ki so se ga udeležili tudi predsednik
vlade dr. Stojadinović, finančni minister
Letica in guverner Narodne banke dr.
Radosavljevič. Pred prehodom na dnevni
red so bile odposlane pozdravne brzogov-
ke kraljevim namestnikom ter ministru za
trgovino in industrijo dr. Vrbaniću.

V svojem nagovoru je predsednik Miha-
lo Djurić poudaril, da se je celokupni pro-
met beogradske borze v zadnjih dveh letih
povečal za 107,5 odstotkov, promet z raz-
nimi prideiki pa za nad 2.000 odstotkov,
kar je najboljši dokaz zboljšanja gospo-
darskih razmer.

Po odobritvi poročil upravnega in finanč-
nega odbora in sprejeti razrešnici, so bili v
upravni odbor ponovno izvoljeni dr. Milan
Stojadinović, Josif Almuri, Peter Milano-
vič, Aleksander Jovanović-Resavac in Mi-
hael Lukarevič, v nadzorni odbor pa Niko-
la Djordjevič, Tihomir Panić, Tanasije
Zdravković, Dragoslav Majdanac in Ceda
Petrović. Takoj po volitvi se je upravni

odbor konstituiral ter je bil za predsednika
beogradske borze ponovno izvoljen pred-
sednik vlade dr. Milan Stojadinović, za
podpredsednika pa dr. Milan Djurić. Pred-
sednik dr. Stojadinović se je zahvalil za
izkazano zaupanje, glede na položaj, ki ga
zavzema v državni upravi, pa je zaprosil
naj ga v dolžnosti predsednika borze za-
stopa podpredsednik Mihael Djurić.

Ob tej priliki je imel min. predsednik
dr. Stojadinović krajši govor, v katerem
je poudaril, da more imeti samo gospodar-
sko razvit narod v današnjih časih močno
državo. Ključno smo uspehi, da pripomore-
mo k gospodarskemu ojačenju in napre-
dku, morete sami oceniti, je poudaril, tukaj
so zbrani trgovci, izvozniki, kakor tudi
uvozniki, industriji in bančniki, pa naj iz-
rečem zahvalo za stalno pozornost, ki ste
mi jo izkazovali ter naj vas zagotovim, da
bo moja glavna skrb zagotovitev miru, pri-
ateljstva in sodelovanja s sosedji ter ustvar-
janje osnov v državi za prepored gospo-
darstva in obnovo narodnega blagostanja.

183 je oznaka še bolj izpopolnjenega ODOLA, katerega antisepično delovanje je
je v večji meri znižano. Bakteriološke in klinične preiskave so znatno
dognale, da ODOL uničuje bakterije.

Preko 10.000
zdravniških
priznanj!

Serravallo

**Železnato
KINA-VINO**

**ZA OKREPITEV SLABOTNIH,
SLABOKRVNIH IN REKONVALESCENTOV.**

IZVRSTEN OKUS

Dobiva se v vseh lekarnah po naslednjih cenah: litrska steklenica Din 77.—,
politrska Din 48.—, četrtlitrska Din 32.—. Reg. S. br. 3290 od 24. II. 1933.

Zaradi nesrečne ljubezni

**Na binkoštni ponedeljek sta izvršila na gradu samomor
dva mlada človeka**

Ljubljana, 17. maja. Svečano razpoloženje, ki je vladalo na oba praznika, je pomotila krvava ljubzenska tragedija, ki se je davi v zgodnjih jutrnjih urah zaključila na starih Sannah na Gradu. Tam sta si prostovoljno izbrala pot v smrt 25-letni brezposelni ljubljanske ulice v Mostah in njegova izvoljenka, nekaj let mlajša Angela Jerebova, ki je bila po rodu iz Kresnic, pa je zadnji čas služila kot sobarica pri inž. Luckmanu v Vikrah pod Šmarno goro.

Med tistimi izmed najzgodnjih, ki so že ob tem času na nogah, je davi okrog 3.30 šel g. Martin Sušnik, znani krovec in tesar, od Sv. Jakoba proti Senkavcu. Mimogrede je ujel pomenek dveh žensk, ki sta vedeli povedati, da je malo prej nekdo

streljal na Gradu. Pohitel je po Študentovski ulici in po serpentinah in zavil proti Sannam. Tam sta sredi trave tiho ležala dva človeka, fant in dekle, okrog njene glave mlaka krvi, med njima revolver. Fant je imel čisto majhno, komaj zaznato rano na prsih, ona je bila prav tako ustreljena v srce.

Kmalu je prihitela na Grad policijska komisija, v kateri sta bila zdravstveni svetnik dr. Lužar in dežurni uradnik Kette. Zdravnik je ugotovil, da sta mlada človeka šla skupno v smrt okrog 3. Pri nji so našli tudi dvojne pisem, naslovljenih na njuno starše, v katerih razlagata, da sta se sklenila ločiti od življenja zaradi nesrečne ljubezni.

Trupli je dala komisija prepeljati v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Ljubljana čez binkošti

Ljubljana, 17. maja.

Za binkošti nam je narava to pomlad prikratk naklonila lepo, neskajeno solčno vreme, kakršnega si človek želi na praznike. A Ljubljana ga je bila tudi pošteno potrebna, saj bi drugače ne mogla dostojno preživeti svojih tradicionalnih birmanskih svečanosti. Solnce je zabilo množice meščanov, da so se v soboto, večer in danes odpeljali na vse strani na izlete. A še v poseben praznik nam je bilo, da se je po dolgih letih dvignila zopet na meji in so imeli našo ljubečo priliko, pohitela na binkošne prireditve v Postojnsko jamo. Za izlet preko meje, ki ga je organiziral Putnik, se je prijavilo toliko udeležencev, da vseh krajev Slovenije, da sta bila dva posebna vlaka prenatrpano polna, polni pa so bili tudi vsi ostali notranjci. Ogromen promet pa je bil tudi na vseh drugih železniških progah.

Kot nekaj posebnega smo za praznike doživeli, da smo na ulicah srečali smučarje in kopalce obnem. Mnogo vnetih oboževalcev bele opojnosti je pohitelo na snežene planjave pod Triglav in drugam, zaradi izredno podlega vremena, ki nam obeta prav vroče poletje, pa so v Iliriji odprli kopalnice, in dokler voda ne bo dovolj temperaturna, se bodo ljudje lahko naužili vsaj solca. Tisti, ki se niso šli smučat ne kopat in ki tudi birme niso šli vzeti v Senkavcu, pa so oba praznika napolnili vso bližino in daljno okolico Ljubljane. A tudi Tivoli ni pogršel sprehajalcev, ki so se v trumah prihajali razgovarjat z drobnimi pevci v Tičistan.

Zene morejo po večkratni nosečnosti z dnevnim rabo pol kozarca naravnega Franz-Josefove grenčice, užite na tešče želodec, doseči lahko izpraznjenje črevesja in urejeno delovanje želodca. — Franz-Josefova voda je davno preiskšana, najtopleje priporočana in se dobiva povsod.

Jgt. reg. S. br. 10. 485/26

Praznik birmancev

Binkošti so zavoljo birme prav za prav velik praznik mladine. Menda ni tako lepega in vselega zakramenta, kakor je zakrament svete birme, in spomin na trenutke, ko se škof s krizmo dotakne otroškega čela, ostane človeku v toplim spominu do konca dni. Dobren delež za intimitno lepoto tega spomina pripada, razume se, botrovim darilom in birmanska ura je bila od nekdaj eden najlepših rekvizitov človekovega življenja pred bogom in ljudmi. Toda kriza je s precej neprijetno roko posegla v stare navade in birma je že zdavnaj izgubila sijaj, ki jo je obkrožal nekoč.

Tudi za te binkošti se je v Ljubljani natrilo sveta, kakor smo ga vajeni vsako leto ta čas. Birma v škofovi cerkvi je nekaj vse bolj imenitnega kakor v cerkvi doma, in zato prihaja za vsake binkošne praznike v Ljubljano veliko število botrov in botric, birmancev in birmank z dežele. Preproste, s pomladnim cvetjem okrašene kmečke kočije se na ulicah križajo s svetlimi gosposkim avtomobili, a okrog stojnice na birmanskem trgu se gnete starega in mladega sveta, da je veselo gledati pisani vrvež. A če smo že rekli, da je birma za otroka najlepši izmed zakramentov, moramo hkratu pripomniti, da je birma tudi eden najbolj ostrih preizkusnih kamnov za merjenje bogastva in bede. Med razkošjem, kakršnega so lahko deležni samo otroci bogatašev in izbrancev, se sprehajajo siromašni birmanci iz predmestij in iz vasi, ki v zaprašenih čevljih in obleki, prešiti iz očetovih suknjic in hlač, tavajo po asfaltu in ki jim je nezadnje v največje veselje, če jih boter osedla z orglicami ali kako podobno skromno igračo.

Letos se je kriza birmanskemu prazniku še dvakrat poznala. Število botrov in njihovih varovancev najbrž ni bilo manjše kakor prejšnja leta in kakor zmerom so morali stražniki delati red na cerkvenih vratih, da so odganjali z njima in puščali v hram božji samo birmanske pare. Toda na vsem prometu Ljubljane se je poznalo, da so botri in botrice precej skopno zadržani prihodnje leto na vrsto, deležni vsaj malo veselejšega praznika.

Zoo je spet odprt

Med atrakcijami, ki jih je boter lahko pokazal svojemu malemu varovancu v stolnem mestu ožje domovine, naj posebej omenimo zoološki vrt, ki so ga na sejmšču v Tivoliju prav za binkošti spet odprli. Navedena sama nase v težki borbi za obstanek in razvoj, se ta važna vzgojna ustanova čvrsto prebija kvišku in po pravici zasluži, da ji vsa javnost izkaže svojo pozornost in podporo. Za praznike je bil zoološki vrt še bolj majhnega obsega, ker društvo ni

Binkošti v Mariboru

Maribor, 17. maja.

Binkoštna praznika sta bila deležna izredno toplega in solčnega vremena. Zato se je v našem mestu opazil velik dotok tujcev, zlasti iz sosednje Avstrije. Domačini pa so v trumah pohiteli na zeleno Pohorje in obmejni Kozjak. Vsi vlaki so bili nabito polni izletnikov. Računa se, da je bilo na Pohorju in na Kozjaku nad 3000 Mariborčanov. Tisti, ki so ostali doma, so pa obiskali Mariborski otok in okoliške vinotoče, kjer je vladalo oba dni zelo razbujeno življenje. Okoli 500 Mariborčanov se je v nedeljo s posebnim vlakom »Putnika« odpravilo v Postojno, kjer so si ogledali znamenito Postojnsko jamo.

Tudi naval k letošnji birmi, ki je trajala večeraj v nedeljo in danes, je bil izredno velik in je preselil v številu birmancev vse dosedanje. Tako se je zgodilo, da se je birma vršila tudi pred stolno cerkvijo, ker je bila cerkev premajhna da bi sprejela vse birmance pod svojo streho. Po mestnih ulicah je vladalo zlasti v dopoldanskih urah živahno vrvenje in je bil promet nenavadno razbujan.

Otvoritev Mariborskega otoka

Izredno ugodne vremenske prilike so omogočile, da se je kopalnice na Mariborskem otoku odprlo že v soboto. Ob otvoritvi in preko praznikov je obiskalo Mariborski otok več tisoč kopalcev in kopal, med katerimi je bilo tudi mnogo tujcev, ki se kar niso mogli naužiti lepote in krasote Mariborskega otoka, ki je letos dobil povsem drugo lice s popolnoma novo preurejeno restavracijo, ki bo nedvomno privabila poleg dosedanjih gostov še mnoge druge obiskovalce.

Razstava slikarja Sirka

Je bila otvorjena v nedeljo dopoldne na slovesen način v veliki dvorani Kazine, kjer je akademski slikar profesor Sirk razstavil 40 krasnih oljnatih in akvarelnih slik. Uvodne besede je izpregovoril v imenu Jadranske straže, ki je prevzela pokroviteljstvo nad razstavo g. Janko Pirc nato pa je v imenu Umetniškega kluba orisal kulturni razvoj našega slikarja morja g. Radojvi Rehar. Pri

Učiteljice za izenačenje pravic z učitelji

Murska Sobota, 17. maja. Učiteljska društva iz Ljutomer, Ormoža, Murske Sobotice in Lendave so zborovala 9. t. m. v Murski Soboti v Sokolskem domu. Za zbor je vladalo »veliko zanimanje med učiteljicami, ki so dale tudi pobudo za to skupno zborovanje, da na njem manifestirajo svoje pravice. Zbora se je udeležilo okoli 400 učiteljic in učiteljev.

Zborovanje je otvoril predsednik mursko-sobotskega društva g. Stubelj in se spomnil preminulih vzgojiteljev mladine dr. Pivka, Bratuža in Lapajneva. V kratkem pregledu je omenil razvoj Prekmurja do današnjih dni in važnost učiteljskega dela v Prekmurju. Nato je vodil zborovanje najstarejši predsednik teh društev, g. Mavrik.

Sledilo je predavanje učiteljice ge. Ditrhove o učiteljski ženi in o narodni prosveti. Zanimivo predavanje je pokazalo, kolike krivice se gode učiteljicam. Zakaj se ne bi dobra učiteljica lahko poročila s komerkoli in ostala zaradi tega še zmerom dobra učiteljica? Zakaj se učiteljice zabranjuje ustvariti lasten dom z učiteljem? Zakaj se ji zabranjujejo naravne človeške pravice? Delo učiteljice je enakopravno z delom učitelja in naj bo plačano kakor učiteljevo. Številčno je dokazano, da z odpuštom učiteljic iz službe ne bo rešeno vprašanje brezposelnosti. Brezposelnost bo zmanjšana z upokojitvijo tistih, ki so dopolnili službeno dobo in z upokojitvijo učiteljev, ki imajo nad štiri otroke. Službena doba naj se zniža,

moglo že takoj za otvoritev zbrati vsega svojega. Za naše razmere bogatega živčnega inventarja, a otroci in odrasli, ki so ji med prvimi naklonili svoj obisk, so imeli dovolj lepega užitka ob srečanju s prijaznimi zastopniki svobodne prirode. Ze zdaj je v vrtu toliko vrst domačih in eksotičnih ptic, da nudi njih galerija ptece natično poučnega vpogleda v ta del božjega stvarstva, a izmed drugih živali nudijo zlasti mladini največ vesele zabave mali predstavnik opilega rodu. Med drugim je v zoološkem vrtu za celo majhno farmo mladih volkov pa za dobroga pol ducata mladih divjih pračev, ki jih je v vrtu poklonil hotelir Miklič, ko je na nekem lovu po odstrlu stare zajel celo gnezdo njegovega plemena. V celnem se zoološki vrt prav lepo uvršča med stalne kulturne razstave in prireditve našega mesta in vse, ki hodijo skozi Ljubljano, vabimo, naj ne zamude zanimive in dragocene prilike, ki se jim nudi.

Huda nesreča motociklista

Danes dopoldne se je peljal proti Spodnji Hrušici z motociklom tam stanujoči 33-letni zidarSKI mojster Matija Terkol. Na nevarnem ovinku pa se mu je pripeljal nasproti avto z birmancev. Motociklist najbrže avtomobil ni takoj opazil, pa se je zalezel vanj. Na kraju nesreče je obležal Terkol ranjen na glavi in nogah in z zlomljeno levico. Motocikel mu je čisto razbil, medtem ko je na avtomobilu poškodovan sam birmanec. Hudo ranjenega Terkola so pripeljali reševalci v bolnišnico.

Nesreča kolesarja

35-letni tiskarski delavec Franc Letnik se je danes dopoldne peljal s kolesom po Mariborski cesti in zadel v tramvaj. Pri padcu je Letnik zadel z glavo v robnik in se občutno poškodoval. Reševalci so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Kaukaška ekspedicija leta 1936 potrjuje, da ni noben njen član dobil solnčnih opeklin, ker so vsi uporabljali TSCHAMBA FII. Drogerija Gregorič dr. z o. z., Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Binkošti v Mariboru

otvoritvi se je zbralo lepo število mariborskih odličnikov, ki so si z velikim zanimanjem ogledali razstavljene slike. Razstava, njem ogledali razstavljene slike. Razstava, ki bo odprta do 27. t. m. in ki pomeni za Maribor velik kulturni dogodek, je zbudila že ob otvoritvi vsestransko zanimanje mariborske javnosti.

V smrt zaradi bede

Na binkoštno nedeljo dopoldne so našli v Stolni ulici 1 obešeno in mrtvo 72letno vdovo po natakarju, Karolino Resnikovo, ki je stanovala v omenjeni hiši kot podnajemnica. Resnikova, ki je pred mesecem izgubila svojega moža, se je že večkrat izrazila, da ji ni več do življenja. O samomoru je bila obveščena tudi policija, ki se je pod vodstvom policijskega zdravnika g. dr. Zorjana napotila na kraj samomora. Truplo pokojne Resnikove so prepeljali v mrtvašnico na pobrskem pokopališču. Resnikovo je poglala v tako žalostno smrt beda.

Prepet, tatvina in nesreča

V soboto zvečer sta se spoprijela v neki gostilni na Glavnem trgu dva mlajša moška. Beseda je dala besedo in je v tem mežu nek Josip H. udaril 25letnega Franca Kokala s palico s tako silo po glavi, da je obležal nezavesten in v mlaki krvi na tleh. Poklicali so mariborske reševalce, ki so Kokala nemudoma odpravili v bolnišnico, med tem ko je napadalca aretirala policija.

V neki gostilni na Tržaški cesti je neki hlapec Vinko Z. ukradel posestniku Jožetu Prošniku iz Ribnice na Pohorju nahrbtnik s razni mi jestevinami. Tudi hlapec je policija aretirala.

Na Meljskem hribu je pobesneta krava nekega tamošnjega posestnika, navajala na 23letnega hlapca Ferdinandu Koška ter ga z rogovi ranila na glavi. Ranjenega hlapca so prepeljali v bolnišnico.

Požar na deželi

V Dolgi vasi je nastal v občinski hiši požar, ki so ga na požrtvovalni gasilci z združenimi močmi je pravočasno omejili in pozasili. Zgorelo je le podstrešje. Domnevalo je da je nastal ogenj zaradi pokvarjenega dimnika.

odpro naj se paralele, kjer so prenapolnjeni razredi. K zanimivemu ženskem vprašanju sta dodali še svoji mnenji g. Prešernova in Kosova. Obe sta enako odklanjali poudarjenost žensk in kratenje njih socialnih pravic. Žena mora pomagati s službo vzdrževati družino, ker je mož sam pri sedanjih plači ne more.

Situacijsko poročilo je podal tajnik sekcije JUJ za dravsko banovino g. Kumelj in sporočil pozdrave predsednika JUJ g. Dimnika. Omenil je, da se učiteljska organizacija drži strogo svoje deklaracije, prav tako kakor leta 1933., kar je zbor vzel z odobravanjem na znanje. Organizacija je konsolidirana. Težnje učiteljstva je tolačilno vodstvo g. ministra prosvete, tako med drugim o učnih načrtih, brezposelnem naraščanju, stalnosti, zahtevi po razpisu vseh prostih mest. Sledila je debata o premetitvah po službeni potrebi, o preloženju za premetitve, ki so jih morali nekateri vložiti po pozivu, in o drugih aktualnih zadevah učiteljskega stanu. Važno je tudi vprašanje dnevničarjev kontraktualcev, ki so že mnoga leta v naši državi, a so še dnevničarji. Hud je primer odpusta nekega kontraktualca, ki ima dva otroke.

Sledilo je zanimivo predavanje našega mariborskega g. Vranca o strnjenem solskem delu. Le žal, da je bilo zaradi pomanjkanja časa nekoliko skrajšano. Predavatelj je žel za svoje zanimivo predavanje veliko odobravanje. Zadnji predavatelj je bil g. Hribar, ki je obravnaval sol-

ski zakon in njegove predloge za izpremembo. Sprejete je bila tudi resolucija, ki zahteva ukinitve delnega celibata, stalnost v službi in na mestu, razpis vseh prostih mest, tudi boljših, zvišanje plač zaradi 20 odstotnega zvišanja cen življenjskih potrebščin in izenačenje plač učiteljske s plačami učiteljev.

V plitvem potoku se je utopila

Šmartno pri Litiji, 17. maja.

V soboto so Rojškovi iz Šmartna pri Litiji pogrešili sorodnico Leskovskovo Ivanka, ki je ni bilo k zajtrku. Čez čas so potrkali na vrata njenega stanovanja, pa se ni nihče oglasil. Ko so Rojškovi stopili v sobo, so našli posteljo prazno. Domači in sosedje so prišli klicati za pogrešano, pa vse zaman. Šele dopoldne so našli siroto mrtvo.

Ležala je v potoku Kostreznici, ki teče iz Kostreznice doline, pa se pod Knaflčevo usnjarno izliva v Reko. Čeprav potok ni pol metra globok, je utonila, ker je ležala z glavo vodi, truplo pa je bilo še na bregu.

Ženica je že več let bolehal na živcih in je tožila o bolečinah v glavi. Čestokrat ni mogla zaspati, ali pa se je zbudila sredi noči in odšla na sprehod okrog hiše. Tudi takrat je tožila o slabosti. Sredi noči je vstala in šla na sveži zrak. Bržkone si je hotela v potoku ohladiti vroče čelo, pokleknila je, pa ji je spodrsnilo.

Za pobijanje nemorale

Primorski škofje pozivajo v posebni poslanici oblastva in katoliško akcijo na pomoč

Split, 17. maja.

Primorski škofje, šibeniški, splitski, krški, hvarski, dubrovniški, senjsko-modruški in generalni vikar kotorski so izdali pred začetkom kopalniške sezone poslanico, v kateri govorijo o raznih pojavih javne nemorale za časa sezone. Med drugim pravijo:

Ponovno zahtevamo od vseh pristojnih oblastev, naj dogovorjeno z ostalimi činitelji store potrebne ukrepe, da se preprečijo po-

javi nemoralnega obnašanja, kar smo že podrobno navedli v lanskim poslanici. To je naša dolžnost, ki jo imamo nasproti Bogu in nasproti narodu. Hkratu pozivamo poedince in organizacije, ki pripadajo katoliški akciji, da v skladu s svojimi smotri in v smislu svojih pravih odločno začno organizirati delo za pobijanje nemoralnih pojavov v času kopalniške sezone tako na kopnem, na plažah, na morju ali na parkih.

Slikarska razstava Frana Goloba in Lojza Šušmelja v Celju

Celje, 17. maja.

Dne 18. t. m. zaključita Golob in Šušmelj, slusatelja zagrebške umetniške akademije, svojo razstavo, ki je bila njun prvi nastop v javnosti. Lahko rečemo, da sta se kar na mah priklopila naši publikii in da sta navezala z njo stike prav na taki podlagi, ki jima bo pozitivni kažitop za nadaljnje ustvarjanje. Nista presenetljiva v pomenu senzacionalnih odkritij, ki bi laskala estetno snobu, pač pa poštena in resna, odkrita in zato prepričljiva oblikovalca poeta, zajemajoča iz prav posebnega slikarskega lirizma.

Na razstavi je našel ljubitelj naše pokrajine predvsem tipičen inventar slovenske zemlje: hišice, znamenja, cerkvice, kakršne so v našem alpskem svetu doma. Oba slikarja se z največjo pozornostjo posvečata študiju pokrajinarstva in zato čisto naravno navezujeata na tovrstne pridobitve impresionistične tradicije. Edinole v barvi se njuno pojmovanje loči od doslej znanih smeri. Je nekaj akvarelov, ki stopijo zato vse bolj v ospredje in so neposredneje dani. Kjerkoli je čutili kompozicijsko prednost barve, tam je stvar močna in smiselna. Golobova grafika je prvovrstna, je intenzivno posebjanje umetnikove socialne filozofije, le pravega mesta nimajo med ostalimi. Iz vsega podanega je še težavno reči, v čem se bosta razlikovala in kaj ju bo vodilo po študiju. Naj bo to pričetek še globlje zareze v ledino. Razstava, posvečena slovenski vasi, je pri občinstvu vzbudila mnogo odmeva in pozornosti ter je v celoti dobro uspešna.

F. S.

Petelinu Andreju v spomin

Dragi Andrej, še v nedeljo popoldne si snoval v družbi prijateljev načrte za bodoče delo. V ponedeljek sem ti pa že nemo položil roko na srce, ki je pravkar prenehalo utripati. Potrt sem šel v sobo, kjer si posedal ob prostem času pod sliko Prešerna. Reško so mi udarjali njegovi verzi v dušo:

»Odprta noč in dan so groba vrata,
a dneva ne pove nobena pratka...«

V sredo kar nismo mogli verjeti, da smo te spremljali na zadnji poti, ko smo te vsi še tako živo videli pred seboj polnega načrtov in dela, pa tudi polnega dobrote.

Petelin Andrej je bil markantna osebnost. Za navidezno trdo skorjo je gorlo blago srce. Skoro 50 let je vzorno vodil svoje posestvo v Kamniku pri Preserju. Z veliko pridnostjo in energijo je v teku let svojo lepo domaćijo še znatno izboljšal in povečal. Pokojnik je slovel kot odličen gospodar. K njemu so se zatekali vsi občani po nasvete. Zato se je tudi zelo uspešno udeleževal v javnem življenju.

Bil je dolgo let občinski odbornik in več let tudi župan preserske občine. S pokojnim Likozarjem, takratnim nadučiteljem v Preserju, sta skupno zelo uspešno vodila občino in delovala za blagor občanov. Mnogo aktualnih zadev je bilo ugodno rešenih za časa njegovega županovanja. Naj omenim le železniško postajo v Preserju in poštni urad. Uspešno je bilo njegovo delovanje tudi v krajevem šolskem odboru. Pod ceno je prodal del svojega zemljišča šoli za šolski vrt. Sodeloval je v raznih gospodarskih in kulturnih organizacijah v občini in vrhniškem okolišu sploh ter jih podpiral. Bil je dolgo let član nadzornega odbora Kmetijske posojilnice na Vrhniki, podporni član gasilnega društva v Kamniku in soustanovitelj Sokola v Preserju, ki mu je ostal zvest do smrti. Po vojni je bil med ustanovitelji lesne družbe »Krim«, ki je zgradila parno žago pri postaji v Pre-

Srce, ledvice, živce, (nervozno, razburjenost, prenapete in slabe živce), ženske, kataralne in nervozne motnje (beli cvet, neobčutljivost i. sl.) prehodna doba žen in moških (klimakterij, jetra, želodec, kamne, spolne slabosti in motnje (splošne kakor tudi nervozne), sklerozo, notranje žleze (sladkorno bolezen, ghit i. t. d.) zdravi z dobrim uspehom

RADENSKO ZDRAVILNO KOPALIŠČE

(pri Mariboru).

Zahtevajte prospekt!

Direkten vagon iz Ljubljane do samega kopališča.

Pokojnica je bila doma s Kresnic, kjer se je rodila l. 1853., ter se je priženila v Šmartno. Zdal je bila vdova. V soboto dopoldne si je ogledala nesrečnico in kraj nesreče žandarmerijska patrulja z g. Štefanom Posavcem. Ker gre zgolj za nesrečo so položili truplo na mrtvaški oder doma. Tragični dogodek je vzbudil sočutje v Šmartnem, kjer so pokojnico vsi cenili.

serju. Bil je zmerom kremenit značaj, zato so ga vsi brez razlike spoštovali. Splošno je bila znana njegova solidnost v gostilničarski stroki.

Njegovo veliko priljubljenost je izpričala tudi njegova zadnja pot. Dragi Andrej, za vse, kar si storil dobrega, ti ostajamo za zmerom hvaležni. Počivaj mirno in preranem grobu!

Žrtve katastrofe

„Hindenburga“ se vračajo

V Lakehurstu se je začela uradna preiskava o vzrokih strašne nesreče, ki je doletela zrakoplov »Hindenburg«. Med tem ko se je preiskovalna komisija sestala k prvi obravnavi, je zapustilo kraj 24 kret s trupli nemških ponesrečencev. Na avtomobilih so jih prepeljali v New York, kjer so jih spravili na krov parnika »Hamburg«, da jih odpelje v domovino.

Naše gledališče

Drama

Torek, 18. Zaprlo.

Sreda, 19.: Peter in Aleksej. Red Sreda.

Četrtek, 20.: Dr. Red B.

Drama. Za red Sreda bodo igrali 19. t. m. tragedijo »Peter in Aleksej« ki jo je pisal slovit ruski pisatelj Merzkovskij. Delo predstavlja trenje med carom Petrom Velikim, ki ga je ljudstvo nazvalo radi njegovih reform Antikrista, in njegovim sinom carjem Aleksejem, ki je nasprotoval očetu. — Nušičeva komedija »Dr. c. ki spada med posebno zabavne predstave letošnjega repertoarja, bodo ponovili v četrtek. Predelava bo za red B. Glavno moško vlogo bo igral Cesar. Režija je Kretova. — V novo našudirani Rostandovi klasični igri, ki se šteje med bisere francoske literature in se odlikuje z lepoto in duhovitostjo verzov in dejanja, bo igral glavno moško vlogo Cyran Levar, ki bo ob tej priliki proslavil jubilej 25-letnega umetniškega dela, glavna ženska vloga Roksan pa bo igrala Mira Danilova.

Torek, 18.: Zaprlo.

Sreda, 19.: Car Kalojan. Red A.

Četrtek, 20.: Veseli študentek. Red Četrtek.

Opera. 19. t. m. bo repriza Vladigerove opere »Car Kalojan« za red A. Libro to iz bolgarske zgodovine in svojstvena glasba ustvarjata zanimivo delo. Najefektnjša pevska partija v operi je vloga carice Marije, katere ljubezen do njeteja talinskega cesarja Balduina je glavna vsebina opere. Dirigent dr. Svava. — Jankovčeva revijalna opereta »Veseli študentek« se bo pela v četrtek za red Četrtek. Najlepša točka je originalna podoknica, ki je deležna vselej zelo živahnega uspeha. Posrečeni dovtipu pestro dejanje so prikupna celota. Zasedba je običajna.

Oglasi v 'Jutru' imajo vedno največji uspeh!

SPOMLADNO

NEGOVANJE LAS!

Priporočamo se za vsake lase, zlasti pa za slabotne lase, spomladno negovanje z SORELO. Tako se obvarujete, da se naredi priljaj in da lasje izpadajo. SORELA se dobiva v vseh strokovnih trgovinah v tubah po Din 7.—, 12.— in 25.—.

Sorela

Sportna nedelja

Za revanž s ČSR smo slabo pripravljeni

Lahkoatletski miting za sestavo državne reprezentance je dal le srednje rezultate

V soboto in nedeljo se je vršil nacionalni lahkoatletski miting Primorja, ki je bil v sporazumu z obema vrhovnima instanca — slovensko Zvezo in JLAS — določen kot izbirni za sestavo državne reprezentance, ki bo nastopila 29. in 30. t. m. v Zagrebu v revanžnem dvoboju s čehoslovanskimi lahkoatleti. Ta miting žal ni uspel kakor bi bilo želeli že zaradi moralnega prestiža in odgovornosti, ki nam je naložena za to važno mednarodno srečanje. Udeležilo se ga je bolj skromno število tekmovalcev, ki so se pred približno enakim številom gledalcev sicer borili častno in tudi pošteno, toda vse to je vsaj tedaj, ko gre za dosego čim lepših in višjih uspehov vendarle premalo.

Lani smo v Pragi nastopili z reprezentanco, ki sicer ni bila najmočnejša, bila pa je kvalitetno dosti nad nivojem, s katerim moramo računati letos. Res so posegle letos vmes tudi višje sile in so samo od vidnih slovenskih tekmovalcev pri vojakih številni najboljši tako inž. Stepišnik Martini, Kovačič in Svetek. K temu se je prav na tem izbirnem tekmovalstvu pridružila še neznana Neli Zupančič, ki bi gotovo moral pomagati reševati situacijo v skoku ob palici. Sedaj si je že ponovno poškodoval desno roko v ramenu, in žal za njim za ta nastop ne moremo računati. O pripravljenosti tekmovalcev iz Zagreba in Beograda se ne ve dosti točnega, večina pa je le malo trenirala in še nimajo letos večjih preizkušenj za seboj. Tako bo ponovno odpadlo glavno breme zopet na naše atlete a tudi ti so — s par izjemami — le povprečni v formi, dočim so Čehi nasprotno že sedaj v polni formi. Doma so imeli že važne preizkusne dvojboje, mednarodni nastop bas sedaj ob praznikih, z Nemci, druga skupina zopet nastop na Dunaju, v nedeljo pa nastopi celotna reprezentanca v troboju Grčija : ČSR : Poljska v Atenah. Prišli bodo tako dobro pripravljeni v Zagreb in bodo povrh vsega imeli še skoro ves teden časa za odpočitek. Naš JLAS je pri vsem tem, da mora računati le s povprečno pripravljenostjo tekmovalcev, še v denarnih zadregah, zato je ta važni nastop v resnici riskantna zadeva in tudi časovno — vsaj za nas — nekoliko preuranjen. Izgledov imamo precej manj kot lani — saj je lani kljub našemu porazu padlo kar 7 jugoslovanskih rekordov pri enem samem tekmovalcu. Razume se, da želimo našim tekmovalcem čim več uspehov in tudi sreče, — želimo pa tudi vsej naši lahki atletiki, da se zo-

ki so potem za vse in dva, trije marljivi člani prireditelja tekmovalstva pač ne zmorejo vsega dela kaj še, da bi tudi publiko če je še trkalo maloštevilna, moglo res zanimati počasno razvijanje tekmovalstva. Izbirna nam je bila potrebna, zato je vsaj s te strani delno opravičljiv neugoden termin mitinga, ki bi morda drugače uspel, če ne bi bilo vreme zvabilo oba praznika tolike trume sportnikov ven iz mesta. Med doseženimi uspehi je predvsem omeniti skok v višino (Zgur 181) in Peterškova časa 23.2 na 200 m ter 52.7 na 400 m. Goršek je sicer dosegel na 800 m 1:59.2 Gaberšek pa 2:04.4, ker pa je lani že pet atletov stalno dosegalo čase pod 2 minuti nas ta uspeh ne moremo ravno zadovoljiti. Na 1500 m je mladi talent Kotnik (Ilir.) dosegel 4:19, zanj zelo lepo, za mednarodno borbo pa le še premalo. Krevs oba dneva ni nastopil — morda je bil zadržan!

V tekih so dosegli na 100 m: 1. Pieteršek 11.7, 2. Sušteršič 11.8 in Skušek ter Šter (vsi Prim.) po 11.9;

200 m: 1. Pieteršek in Skušek (oba Prim.) 23.2, ter Monderer (Rapid, Maribor) 24.4. Na 100 m je nastopilo 10, na 200 pa 8 tekmovalcev.

400 m je zmagal Pieteršek s 52.7 pred Gorškom 52.9 ter Skuškom (vsi Prim.) 53.2. Četrti je bil Monderer s 55.7.

Na 800 m sta bila Goršek s 1:59.2 in Gaberšek 2:04.4 kot prvi in drugi zaradi prestopka med tekmo diskvalificirana. Čas se jima šteje izbirno, mesto pa ne. Sledila sta še Zgora A. 2:05.4 in Nabernik 2:05.6, ki prav lepo napreduje.

Na 1500 m je z 4:19 mladi Jože Kotnik zmagal, gotovo bi v borbi s Krevsom dosegel več. Sledijo še Bec (Amater, Trbovlje) 4:50.6, Tekalec, Rebolj in Jančar (vsi Litija), ki so bili poleg Mondererja (Rapid), Podpečana in Hladeta (oba Žel. Maribor) edini izvenljubijanski tekmovalci četudi je bil miting izbirni za vso dravsko banovino!

Na 5 km je enako lahko zmagal Brucan Jože (Ilir.) s 16:27, kar je gotovo le povprečen uspeh. Drugi je bil Podpečan 16:44.2 pred Srakarjem (Pr.) 16:50.6. Prvi se je tokrat teklo tudi na progi 20 km, ter bi dosegli uspeh prvaka Tavčarja (Pr.) z 1 uro 18 minut in 51 sek. veljal za državni rekord, če bi bilo dovolj sodnikov navzočih.

V disku je zmagal prof. Dobovšek (Ilir.) z 37.91 pred Hladetom (Žel. Marib.) 35.92, v kopju Karl (Pr.) z 44.25 pred Vukom (Ilir.) 40.15, v krogli pa Neli Zupančič 12.12.

V troskoku in v daljino je bil prvi Požar (Pr.) z 12.66 in 654, pri juniorjih pa v troskoku Vido (Ilir.) ter Bojan (Pr.) oba 12.20, v daljino pa Bojan (Pr.) 5.85.

Viharna je dala edini vidnejši uspeh, ki ga je dosegel Zgur (Pr.) s 181 cm pred Zupančičem in Slanino (oba 166 cm) in juniorjem Vidom (Ilir.) enako 166.

Ob palici je bil prvi Oroszy (Ilir.) s 320 pred Neljem Zupančičem (310), ki se je pri skoku 320 cm resno poškodoval in Kulakovin (Pr.) 300 cm.

Predlog za reprezentanco še ni bil poslan savezu, bodo pa predvidoma prišli v pošte od Primorja Pieteršek, Goršek, Skušek, Gaberšek, Krevs, Zgur in ev. Požar, ter Brucan in ev. Kotnik ter Oroszy od Ilirije.

Šelj 6:1, 6:4, Smerdu : Dernovšek 6:3, 6:0, Sotelsšek : Pirc 6:1, 6:1, v finale sta se plasirala Smerdu in Sotelsšek.

Single dam: Serneo : Sernte Vlasta 6:1, 6:0, Dacar : Bahovec 5:7, 6:2, 6:4 — Gospodje v dvojci: Nagy—Smerdu : Ravnikar—Sotelsšek 6:2, 7:5, Gogala—Murko proti Bleiweis—Dacar 6:4, 6:3, Banko—Šivic proti Nagy—Smerdu 7:5, 6:4, Finale Banko—Šivic proti Gogala—Murko 16:14, 7:5.

Ilirija : Domžale 4:2. Rezultati: Banjal (Ilirija) : Ladstätter 6:1, 7:5, Ravnikar (Ilirija) : Senica 6:1, 6:2, Jelašič : Ing Skok 0:6, 1:6, Zajc : Kuralt (Domžale) 6:3, 6:2, Double: Banjal—Ravnikar proti Ladstätter—Skok 4:6, 4:6, Sotelsšek—Jelašič : Senica : Skok 6:2, 3:6, 6:0.

Concordia : Jugo-slavija 4:2 (3:1)

Zagreb, 17. maja.

Včeraj se je pred komaj 2000 gledalci odigrala edina ligina tekma med Concordio in Jugoslavijo. Tekma, ki jo je sodil nemški sodnik Fink iz Frankfurta, je bila obojestransko slaba in le na trenotke zanimiva. Značilen za prvenstveno tekmo je bil redek pojav, da so padli trije lastni goli.

Prvi gol je zabila Jugoslavija, nakar se je Concordiji še pred polčasom posrečilo izenačiti. Do odnosa so Zagrebčani dosegli dva gola, in sicer po Jugoslovijinem halfu Domoradskem, ki je dvakrat potresel lastno mrežo. Po odmoru je nato Pavliš od Concordie zmanjšal za lastnim golom rezultat za Jugoslavijo, dokler ni končno Lolič postavil končni rezultat 4:2 za Concordio. Igrbi bi odgovarjal neodločen izid. Najboljši igralec na polju je bil Domoradski, četudi je zabil dva lastna gola.

Ta zmaga je za Concordio izredne važnosti, kajti z njo se je v predzadnjega mesta pomaknila s 13 točkami na sedmo mesto in prehitela osižeško Slavijo in Bask, ki pa imata tekmo manj. Tablica je sedaj takole:

Gradjanski	16	12	3	1	49:13	27
Jugoslavija	17	9	3	5	39:21	21
Hajduk	16	9	1	6	37:17	19
BSK	16	9	1	6	43:21	19
Slavija (S)	16	6	3	7	33:36	15
Hašk	16	4	5	7	21:43	13
Concordia	17	4	5	8	26:45	13
Bask	16	5	2	9	29:39	12
Slavija (O)	16	5	2	9	23:42	12
Ljubljana	16	4	3	9	14:39	11

Ne kupujte štofov s sumljivimi žigi in od neznancev!

Tudi ob največji previdnosti boste opeharjeni!

Naša tovarna Vam nudi odlične štofe in jamči za kakovost in barvo. Ako štof ne bo dober ga lahko zamenjate ali pa Vam denar vrnemo.

Ali Vam more še kdo to ponuditi? Nikdo!

Cene naših štofov za obleke 120 do 180 dinarjev meter

Industrija volnenih tkanin
Vlada Teokarović i Komp
štofi za vsak žep in za vsak ukus

Tovarna: Ljubljana Zagreb Beograd
Paračin Prodajalne: Gradišče 4 Jurisčeva 4 Knez Mihajlova 35
Osijek Novi Sad Sarajevo in v vseh večjih mestih v državi
Kapucinski 14 Trg Oslobođenja 3 Strossmayerova

Vojvodina : Gradjanski 1:0 (1:0).
OSLO : Anglija : Norveška 6:0 (2:0).
BUDIMPEŠTA : Hungaria : Leaster City 4:3 (1:0).

Dunaj : V nedeljo prvenstvo. Admira - Sportklub 4:0, Austria : Rapid 5:0. V ponedeljek prijateljska: Austria - Admira komb., Chelsea 3:0 (0:0).

Praga : Prvenstvo. Slavija : Kladno 1:1, Bratislava - Rusj 6:0, Plzen - Nachod 3:2, Prostějov - Viktorija Plzen 3:2, Zidenjce -

Viktorija Žižkov 1:1, Sparta - Moravska Slavija 12:1.

Rim: Prvenstvo. Ambrosiana - Alessandria 3:0, Bologna - Milano 2:0, Fiorentina - Juventus 3:2, Torino - Luchese 2:2, Genova - Triestina 4:3, Sampierdarena - Napoli 2:0, Roma - Novara 1:0, Lazio - Bari 2:0, Breslau: Nemčija - Daneka 8:0 (4:0), Stockholm: Anglija - Švedska 4:0 (4:0).

SK Ljubljana. Danes ob 17. naprej strogo obvezen trening ligine skupine. Rezerva trenira od 15.30 do 17.

Mladina in teater

Če motrimo mladino v njenem odnosu do najrazličnejših pojavov današnjega kulturnega življenja, je nedvomno eden izmed važnih problemov odnos mladine do gledališča.

Iz lastne mladosti vemo, in moderne psihologije otroka prinašajo to na vseh straneh, da je v otroku gon po igri močan. Združuje v sebi gon po gibanju in gon po posnemanju. Otroci se hoče vedno in povsod igrati. Tega dejstva ne smemo prezreti, če se hočemo dotakniti otrokovega razmerja do gledališča. Pove nam, da otrok tja nekam do desetega leta ni zainteresiran na tem, da bi gledal igro, ampak, da bi se sam igral. Nedvomno to dejstvo nima nobenega stika z umetniškim igralskim ustvarjanjem, važno in omembe vredno pa je v toliko, ker v tem tiči tudi že kal razumevanja in potrebe po teatrski umetnosti.

fantazijo, razgibalo predstavno življenje, oplemenitilo in usmerilo hotenje, razvil estetski čut za formo, lepo besedo. Mislim, da so (po Bahtinu) vse te probleme poizkušali rešiti v Sovjetski Rusiji, kjer so do l. 1935, zgradili okoli 70 gledališč za mlade gledalce. Igrajo jim umetniki, ki so se specializirali za ta mladinska gledališča; imajo tudi strokovne šole za izobrazbo sodelavcev otroških in mladinskih gledališč. Tako imajo različni narodi Sovjetske Rusije (Tatari, Ukrajinci, Azerbejdžani, Belorusi, Armeni etc.) svoja mladinska gledališča. Snov za odrske stvaritve je zrasla iz sodobnega življenja, poskušajo nakazati in reševati aktualne probleme in dosežajo velike moralne uspehe. — k tem avtentičnim podatkom (glej Ljublj. Zvon, štev. 7—9, l. 1935), je vsak komentar odveč.

Tako bi nam moral slovenski mladinski teater rasti iz našega resničnega življenja, nam prikazovati našega mladikega človeka v njegovih zunanjih in notranjih borbah, v estetski in etično vrednih umetninah, poleg le najboljših tujih stvari in klasikov.

Kako je pri nas? Imamo nekaj lutkovnih odrov (največ sokolskih). Po šolah se prirečuje vsako leto obvezne, stereotipne slavnosti, otroci deklamirajo, pojejo in igrajo. Vse pa je ukazano »od zgoraj«, nikjer ni zmogla vztrati zahteva po tem iz otrok samih. Nastopajo le izvoljeni posamezniki. Enkrat na leto igrajo otroci igrice, ki jih je po »Vrtcu«, »Angelčku«, »Zvončku« precej, toda te vrste literatura je pri nas dokaj pomanjkljiva (vsaj kvalitetno). V poštev prihajajo le Mičinski, Golia in nekaj Kunčič. — Otroke preoblačijo v vile, angelčke, škrate, namesto da bi jim dali na odru živeti same sebe, peti in plesati, ne izkonstruiranih rajalnih vaj, ampak krepostnega narodnega kola. Narodno gledališče uprizar vsako leto dve do tri predstave za otroke. Seve le za tiste, ki morejo mamice z njimi v parter ali lože. — Kaj pa drugi, ki si ne morejo privoščiti niti mamice s kruhom in človeka vrednim stanovanjem? — In teh ni malo!

Mladina tja od osmega do šestnajstega leta gleda vse, kar je in ni zanjo; — »Sicer je pa film bolj zabaven...«

Kaj bi Slovenci morali in mogli imeti glede na mladinski teater?

Redne predstave za mlade v Narodnem gledališču, dela domačih avtorjev, ki naj bi jih vzgajali tisti, ki so v to poklicani. Morda gostovanja v ostalih mestih in trgih. Revijo za mladinski oder, z igrami, navodili, kritiki. Smotno izvedeno organizacijo podočeljskih solskih odrov z ozirom na lokalne (kulturne, higienske, moralne) prilike. Vsaka šola bi morala imeti svoj oder, učenci sami naj bi pisali igre in gostovali na sosednjih solah. — Redne predstave za mladoletne kazenske in kazence.

Morda zahtevne malo smešno zvone ob dejstvu, da toliko slovenskih otrok (po statistiki imamo okoli 20.000 sirot) niti krstih nima vsak dan. Vendar povem, kako je in kako bi moralo biti. Treba je le ljudi, ki bi mogli vse to storiti, poudarjam, ki bi jim bila to življenjska naloga in — žal mi je, da moram to omeniti, pa pri nas je nujno, — ki bi jim bila ta naloga tudi poklic, ki bi živeli od njega.

Sami si kujemo svojo usodo z delom na vseh področjih našega kulturnega življenja in v naših rokah je bodočnost slovenske mladine, slovenskega naroda.

Kristina Vrhovčeva

Objave

Nabiranje otroškega perla. Vsem cenjenim tvežkam, ki smo jim poslali prošnje, da bi prispevali kak predmet za naše najmlajše, sporočamo, da smo pobiranje v soboto opustili zaradi tega, ker so bile cenjene tvežke ta dan gotovo preveč okupirane sprico odjemalcev tik pred b. koštnimi prazniki. Tako smo pobiranje preložili na torek in sredo po praznikih. Unija za zaščito dece v Ljubljani.

Kino Ptuj. V sredo in četrtek »Carjevi svečniki«. V glavnih vlogah Schmitzova in Džih.

Zakaj on poje...

...ker si je prejel ojačil kožo z Nivea!

Pred namiljenjem nadgrnite kožo dobro z Nivea, ker se potem lahko brijete hitro, ugodno in brez bolečin. NIVEA onemogočuje, da bi Vam koža spokala ali da bi Vas pekla. Toda samo krena NIVEA vsebuje EUCERIT, ki je najboljšo okrepčevalno sredstvo za kožo. Vedite, da ni ničesar, kar bi bilo »boljše ali vsaj« enako dobro.

Nogomet v Ljubljani

Za binškošne praznike smo imeli v Ljubljani dva nogometna turnirja. Na prvem turnirju, ki ga je priredila Mladika na svojem igrišču, je šlo za zupanova pokal. Sodelovali so Hermes, Jadran, Ljubljana in Mladika.

Prva dopoldanska tekma med Hermesom in Jadranom je z 1:1 ostala neodločena. Šele zreb je vrgel Jadran v finale. V drugi tekmi je Ljubljana porazila Mladiko s 3:1 (1:0).

Popoldne sta najprej igrala porazena, in sicer 2:35 minut. Hermes je nadvladal Mladiko s 5:1 (2:0). Tudi finalna tekma med Ljubljano in Jadranom je trajala samo 70 minut. Kakor je bilo pričakovati, je izšla iz tega turnirja kot zmagovalca Ljubljana, ki je porazila Jadran s 7:0 (3:0).

Slovan je na svojem igrišču priredil brzoturnir. Igralo se je vsakokrat 2x15 minut.

Rezultati so bili: Slovan : Mars 1:0, Grafika : Mars 0:0, Slovan : Reka 0:0. V ponedeljek pa so tekme dale naslednje izide: Reka : Mars 2:1, Slovan : Grafika 0:0, Grafika : Reka 0:0.

Slovan in Reka sta torej dosegla enako število točk, vendar pa ima Slovan boljše goliferenco in se je plasiral na prvo mesto.

Ostale nogometne tekme

LJUBLJANA: Ljubljana : Amater (Trbovlje) 8:0 (4:0). Training tekma pri zaprtih vratih.

MURSKA SOBOTA: Mura : Slavija Vardžidin 3:1 (2:1).

SPLIT: Budai 11 : Hajduk 4:2 (4:1). NOVI SAD: Gradjanski : Nak 6:2 in

Binškošni teniški turnir Ilirije

Rutinirani Truden je to pot zmagal brez izgube seta

Ilirija je priredila za praznike velik interni turnir, ki je prav dobro uspel. Krasno vreme je privabilo veliko število igralcev. Poleg številnih ilirijanskih igralcev so nastopili tudi tekmovalci okoljskih klubov. Turnir se je vršil v štirih kategorijah, na praznik pa se je odigral še prijateljski dvoboj med Ilirijo in domžalskim teniskim klubom.

Najzanimivejša točka prireditve je bil single gospodov skupine A, ki je končal z mnogimi presenečenji v korist mlajših igralcev. Tao je prvak banovine Šivic v prvem kolu podlegel dr. Breiweisu, ta pa je v drugem kolu naletel na izredno borbenega inž. Murka, ki ga je premagal po izredno lepi in mnogo obetajoči igri. Na drugi polovici tabele pa je nudil junior Smerdu odlični odpor tekmovalcu Gogali in mu je podlegel šele v tretjem setu. V semi finale so se plasirali Banko, Gogala, ing. Murko in Truden. Banko in Gogala sta odigrala partijo v najhujšem solcu oba že zelo utrujena, kar se je igri močno poznalo. Kljub vročini je pokazal Banko borbenost in odlični partijo v svojo korist. Truden in ing. Murko sta odigrala morda najlepšo partijo vsega turnirja, dasti se tega ne vidi iz rezultata. O igri »večne mladence« je treba izreči polno hvalo, saj ne igra samo izredno borbeno in lepo, ampak tudi zelo prenišljivo. Ing. Murko je igral izredno ofenzivno, pa kljub temu ni uspel proti Trudnu. Truden je v finalu v igri sicer nekoliko popustil radi utrujenosti, a kljub temu Banko ni mogel doseči niti seta. Truden je povsem zasluženo zasedel prvo mesto in je trenutno daleko najboljši ilirijanski tekmovalce.

V singlu gospodov grupe B. se je odlikoval junior Sotelsšek, ki je premagal v drugem kolu Ravnikarja in v semifinalu ing. Lavriča. Presenetil je tudi mladi Grošelj, ki se je po dveh zmagah plasiral v semifinale. Finalna partija v tej skupini je ob času tega poročila še nekončana. Mladi Smerdu ima vse izgleda, da premaga Zajca. Zelo številna je bila udeležba juniorjev, kar dokazuje, da ima Ilirija številno in dober naraščaj. Po lepi in borbeni igri sta se posebno odlikovala Smerdu in Sotelsšek.

šek, ki sta gladko odpravila vse nasprotnike in prišla v finale, ki ga bosta šele odigrala. V dublu gospodov je bilo na startu sorazmerno malo parov. Vršile pa so se v tej skupini najlepše partije. Višek je bila borba za prvo mesto med prvakoma Šivicem in Bankom in novo kombinacijo Gogala—ing. Murko. Slednji par je svoja nasprotnika presenetil z zgledno in izredno žilavo borbo. Posebno se je odlikoval ing. Murko, ki je rešil mnogo nevarnih napadov na mreži. Rezultat prvega seta 16:14 dovolj izpričuje o veljem odporu in zanimivi igri. Damsko prvenstvo je bilo manj interesantno radi slabega odziva. V finale sta se plasirala ing. Sernečeva po zmagi nad svojo sestro Vlasto in ga. Dacarjeva, ki je premagala Bahovec. Finalna partija še ni odločena. Prav posrečena je bila tudi prijateljska tekma z domžalskimi igralci, ki je ponovno pokazala znatne napredek gostov. Priporočljiva bi bila pogostejša slična srečanja.

Podrobni važnejši rezultati turnirja so bili:

Gospodje prva skupina: Sotelsšek : Dernovšek 6:2, 6:2, Smerdu : Zajc 6:2, 9:7, Gogala : Grošelj 4:4, 6:0, Truden : ing. Lavrič 6:1, 6:3, Thuma : Laibacher (Tržič) 6:0, 6:0, Banko : Pirc 6:3, 6:0, Dacar : Morbacher 6:0, 6:0, Sotelsšek : Ravnikar 6:3, 6:2, Gogala : Smerdu 6:0, 2:6, 6:3, Truden : Nagy 6:3, 6:4, Thuma : Banjal 6:3, 4:6, 6:2, Bleiweis : Šivic 6:4, 2:6, 6:2, Banko : Dacar 6:2, 6:1, Gogala : Sotelsšek 7:5, 6:1, Truden : Thuma 7:5, 6:3, Murko : Bleiweis 6:0, 1:6, 6:0. Semifinale: Banko : Gogala 6:3, 8:6, Truden : Murko 6:2, 6:1, Finale: Truden : Banko 6:4, 6:4.

Druga skupina gospodov: Grošelj : Laibacher 6:2, 6:1, Dernovšek : Morbacher 6:1, 9:7, Sotelsšek : Ravnikar 6:3, 6:2, Lavrič : Sagadin 6:4, 6:2, Zajc : Pirc 6:2, 6:3, Grošelj : Dernovšek 7:5, 6:1, Sotelsšek : Lavrič 6:1, 6:0, Semifinale: Zajc : Grošelj 6:2, 6:2, Smerdu : Sotelsšek 6:4, 8:6, Finale: Smerdu : Zajc 6:3, še ni končano.

Juniorji: Grošelj : Morbacher 6:2, 6:4, Pirc : Laibacher 6:1, 6:4, Smerdu : Gro-

Teden dni filma

Pes — filmski zvezdnik

Zival v filmu. Gotovo ni med gledalci filma človeka, ki bi ne gledal rad živali na platnu. Toda zgodi se navadno tako: komaj se prikaže, recimo pameten pišček, ki bi ga človek rad dalje časa gledal, že izgine.

Kadar rečemo, da radi gledamo živali v filmu, ne mislimo s tem že kulturnih filmov o živalih. Skromnejši smo in bi hoteli samo zdat pa zdat gledati živali poleg človeka, kakor so to čisto dogaja v življenju. Kolikokrat se zgodi, da kakšen slaven komik s svojimi šalami ne more navdušiti občinstva, med tem ko je včasih dovolj, da se na platnu pokaže kakšen pes ali mačka, ki morda samo skoči na mizo, pa se že občinstvo od srca nasmeje.

Harry Piel mora pač dobro poznati občinstvo, ki obiskuje kinematografe, ker se je odločil, da svoje štirinožne prijatelje napravi za filmske zvezdnike. Prav igrajo ob človekom in živali nudi občinstvu potrebno napetost. V odličnem filmu Harryja Pielja »Njegov najboljši prijatelj« igra naslovno vlogo znameniti pes Greif. Ni dvoma, da bo ta film užgal tudi v Ljubljani, kakor je povsod drugod, kjer se je doslej predvajal.

Postani in ostani član Vodnikov družbe!

FOTOAMATER

Kdaj se izrabi ustavljevalna kopol

Vprašanje ni majhne važnosti za amater-ako prakso, kaj od tega, da li smo negativ ali pozitiv dobro ustalili (izfiksirali) ali ne, zavisi čistost in trajnost našega dela. Izbrljen ustavljevalec učinkuje v nekem pogledu slabše, nego če bi bili uporabili navadno studentino. Toda kdaj smo ga izrabiti? Običajno beremo takšna navodila: V 1 litru ustavljevalca ustalimo lahko 5 plošč 9 x 12 cm ali 15 navadnih filmov 6 x 9 cm ali 200 do 250 kopij 9 x 12 cm. To je vse prav, radi bi pa videli amaterja, ki si zapisuje, koliko negativov ali kopij je že ustalil v določeni količini kopeli in ki se mu ljubiti računati, za koliko drugih negativov in pozitivov različne velikosti jo še lahko uporabi. Bolj praktično je vsekakor vedeti za preizkušnje, ki nam povedo brez računov in v nekoliko trenutkih, ali smemo v določeni kopeli še obravnavati svoje tvorivo.

Prva preizkušnja, preizkušnja, ali je v kopeli še kaj učinkovite ustavljevalne snovi? Majhno množico kopeli damo v stekleno posodo, dodamo nekoliko kapljic 10-odstotne raztopine kalijevega jodida, stresemo in počakamo kakšno minuto, da vidimo, da li se bo tekočina čističila ali pa ostala mlečno motna. Če ostane motna, nastavimo novo kopol.

Druga preizkušnja, preizkušnja kisline v ustavljevalcu, ki daje temu večjo trajnost, ustavlja lakoj učinek razvijalca, daje čistejšee negativne in pozitivne ter odpravlja barvane plasti zoper obstret: V ustavljevalno kopol pomočito kosček modrega lakmusovega papirja. Če lakmusov papir pordeči in ostane rdeč še potem, ko se posuši, tedaj je v kopeli še dovolj kisline. Če ne izgubi modre barve ali pa znova pomodri, tedaj

»Vihar«

V režiji Marcela Lherbierja je bila filma-na znamenita gledališka igra Henryja Bernsteina »Vihar«. Glavni vlogi imata Charles Boyer in Gaby Morlayeva, oba odlična igralca. Snov je zelo napeta. Dejanje je vzeto iz sodobnega življenja. V glavnih obri-sih je enov nastopna:

»Philippe prisostvuje na postaji v Parizu sprejemu slavne filmske zvezdnice Klare Stuartove. V navdušenem sprejemu zvezdnice vidi Philippe le ljudsko neumnost. Ogmromni uspehi Stuartove na odrekih deskah se bolj žaljiv mladeniča. Po neki njeni predstavi strelja Philippe z revolverjem proti njej in jo rani. Pred poroto prosi Klara porotnike, naj ga oprostijo, a Philippe zahteva, naj izvrše svojo dolžnost. Klara zdat spozna, da se v srcu Philippevom nekaj poraja, pa ponovno zakinja porotnike, naj mladeniča ne obsodijo. Tako je bil obsojen le na nekaj mesecev. Ko pride iz ječe, se sestane s Klaro. Oba se ljubita. Strelja je nanjo le, ker ni mogel prenesti misli, da pripada drugemu. Zato se bo ločila od mo-že in dala dosedanjemu življenju slovo. A v nekem trenutku slabosti prislane Klara na to, da bo igrala v svojem poslednjem filmu in tudi sceno, ki kaže njen sprejem na postaji. Philippe je razočaran in ogorčen. Torej on in Klara nista ustvarjena drug za drugega. Vse obupana ga Klara prosi na kolenih, naj ji oprostijo.

Ta film se bo predvajal tudi v Ljubljani. Kratki obrisi njegove vsebine kažejo, da bo to delo privlačno za kino občinstvo.

organiziranega dela, ki ga vrši Fotoklub Maribor in ki zasluži najbolj laskavo po-hvalo.

Mariborske amaterje opozarjamo, da prireja domači fotoklub stalne debatne in kritične večere ter izlete, na katere vabi tudi nečlane.

V šostanju se je osnoval pred kratkim v okviru podružnice Slovenskega planin-skega društva fotoamaterski odsek, ki zasluži vso pozornost že kot dokaz, da je začela delati organiziranega gibanja pro-dirati polagoma tudi med amaterje v po-deželskih krajih.

Za amaterjevo knjižnico

»Fotografiki Obzore«, glasilo mogočne Zveze českoslovaških klubov fotografov amaterjev, vabi v svoji 5. številki na sub-skripcijo za osmi letnik slovenskega zborni-ka českoslovaških amaterjev »Českoslo-vena fotografija 1938«, na katerega opozarjamo tudi naše ljubitelje. Med članki daje ing. Chleboun podrobna na-vodila za sestavo praktičnih hranilnikov za negativne, urednik Fr. Oupický končujo svojo znanstveno razpravo o lastnostih fotografskih leč. Zelo bogat je kakor ved-no petinji pregled, kinomaterska rubri-ka pa razpravlja med drugim o obračevalnem razvijanju filmov. Nad vse lepe slikovne priloge, ki dajejo najboljši vpogled v delo českoslovaških amaterjev, dopolnjujejo to številko, med njimi bi omeni-li odlično portretno študijo Karla Ha-jeka »Ga. Hana Beneševa, soproga pred-sednika republike«, »Vlaško godbo« An-tonina Machka in posnetek z infrardeči-mi žarki Miloša Dohnanija »Skupina Dumitrova«. Obzornik velja za Jugosla-vijo 40 Kč in se naroča na naslov: Praha II., Opatovická 3.

Iz akvaristove torbe

O rastlinah in sestavi morske vode

Lepi dnevi meseca maja so nam konč-no vendar ogreli mrzlovečne akvarije, s toploto vred je pa svetloba zbudila sleher-no rastlino v veselje ribe, ki rajajo urno in gibko okoli stebel naših podvodnih gozdičkov. Rastline so hvaležna skromna bit-ja; malo svetlobe in toplote, malo zemlje in mir potujejo in kjer imajo te življenjske pogoje, tam se izkažejo nadvse hvalež-ne. Tu in tam se pa še slišijo pritožbe, da rastline ne rasejo, da se ne razvijajo do-voľno hitro in razkošno. Take pritožbe nam razodevajo, da je vsaj eden izmed gorj ime-novanih pogojev zanemarjen. Začetniki gre-šijo s čestim preurejanjem in presajanjem rastlin. Vedeti morajo, da traja po preure-ditvi čisto mesec dni, da se rastline prilago-de novim prilikam. Pri ureditvi akvarija nasujejo mnogi namesto najdobrejših miv-ke droben pesek na plast zemlje, tako da se na pr. svedrovke in streluške s svojimi koreninami le težavno prenesejo skozi pe-ssek da dosežejo zemljo. Vsakomur bo raz-umljivo, da je pod takimi okolnostmi bujna rast nemogoča. V barski zemlji, pokriti z mivko, pa nimajo rastline nobenih težav. Mivka, drobna kakor moka, je naj-delašnejše dno in onim, ki dvomijo, je tre-ba le pogledati v prirodo. V pesku rasejo le redko in le redke rastline, v mehkm dnu pa vse vrste.

V akvarijih, kjer gojimo pezdinke, ki se plodijo s pomočjo živih školjk, nam je miv-ka neobhodna, kajti školjka zahteva mehko dno in zemljo. Komur je neprijetno, da mu razbrzdajo školjke dno akvarija, ta naj ogradi s stekleno mesto, kjer naj se giblje-

jo. V akvarij s školjkami je apustiti proti večeru vodne bolhe in druge račice; po-dnevni jih sicer pojedjo ribe.

Toplota in svetloba nam porajata v akva-rijih mnogo mikroskopskih rastlin in živalc. Od zelenih plavajočih alg nam voda čisto kar ozeleni. V take akvarije spustimo v mraku večje količine vodnih bolh, ki hitro pospravijo alg. Suha hrana skali zlasti v polietil vodo, ki postane mlečna. Tudi tu nam pomagajo bolhe, sicer se pa pobriga akvarist v toplejših mesecih vedno za živo hrano v obliki bolh, amooov, nitkarjev in ličink komarjev, kajti pozimi se mora tako zateči k suhi hrani, ki ribam ne prija nikdar tako kakor živa. Organizem rib potrebuje razno hrano in če jo dobi, se tudi razvija. Dvomesecni mladiki rib, hranjeni s suho hrano, so za polovico manjši kakor mladiki, ki smo jih krmlili z živo hrano.

Marsikdo si želji morski akvarij, kjer bi gojili nekaj morskih živalc. Zal je pa morje oddaljeno in transport vode zvezan z izdatki. Morsko vodo si pa lahko napravimo samj, kar nam sicer tudi povzroča stroške, vendar ne tako velike, kakor transport vo-

de, poleg tega pa pridobimo na času. Her-mann Michael priporoča za 1000 litrov mor-ske vode tole raztopino: NaCl (natrijev klorid) 28150 g, KCl (kalijev klorid) 670 g, MgCl₂ + 6 H₂O (magnezijev klorid krist.) 5510 g, MgSO₄ + 7 H₂O (magnezijev sul-fat krist.) 6290 g, NaHCO₃ (natrijev bi-karbonat) 250 g, NaBr (natrijev bromid) 100 g, Na₂ H Po₄ (natrijev fosfat, ki se raz-topi v vodi) 50 g, K₂ I (jodov kalij) 0,50 g, kar se naj raztopi v 100 litrah vode; zatem raztopimo Ca Cl₂ + 6 H₂O (kalijev klorid krist.) 1450 g, posebej v 280 lit. mehke vo-de, za manjše količine n, pr. za 100 litrov potrebujemo le deset del gorj; navedenih količin. V tej vodi je gojiti imenovani akva-rist morske rastline in garnaie. Za podlogo je vzel navadno zemljo, pomešano s jlovi-co, sicer pa zadostuje navadna zemlja. Rast morskih rastlin je najboljša med 10 in 20 stopinj C. Svetloba naj bo le zmerna, to-plota naj se pa nikakor ne dvigne čez 20 stopinj C. Če se pa pogrezne izpod 10 sto-pinj, prenehajo rastline z rasto. Da si opra-vimo vodo svežo, jo moramo močno prezra-čiti, zlasti če gojimo ribe in nižje živali.

Čez drn in strn...

Za tuje-državljanje

Red »Nemškega orla... so... v Nemčiji ustanovili za zaslužne tuje — nemške držav-ljane. (»Slovenski dom«, 8. V.)

Namreč v Kanadi

Helij pridobivajo samo v Zedinjenih dr-žavah, in sicer v Kanadi. (»Jutro«, 11. V.)

Z urtov

umetnostne kritike

Sicer pa so bili te vrste kipi in kompo-zicije značilni za plastiko iz začetka slo-letja; odrekli jim nj poestetični snovi... Dober je portret njegove žene in radi li-nearnega in formnega harmoniranja s plo-skovitostjo njegovih barv Votnarjeva hči... Kos sicer je nekoliko hladen v barvah, to-da erupтивен in močan. Dekle z vrčem je v koloritu ospredja morda preveč kompli-cirana v primeri z ozadjem... Spoznamo se ne moremo s čudno kvadratnimi for-mati njegovih slik in s sliko Kamniških pla-nin, ki je izven kataloga... Izdelaneje je njegovo slikanje vode, njenih refleksov ter prostornega učinkovanja jstih, manj pri upo-dabljanju listja in drevoja... Silarsko za-nimivo je Popsrje, vendar ne povsodi do-bro izdelano; dalmatinska krajina je neko-liko premalo vnanje ali svobodno prostra-na... Spontanejša drža modelov slikam ne bi škodovala... Rajko Slapernik se sodeč po teh slikah ni samo premaknil dalje; zašel je celo pod izrazit vpliv Pavlova... Akvareli Rajka Šubica so zanimivejši v mo-tivu, v skraševah nego sicer. Mirko Šubica, stavlja portret gospoda, ki je boljši nego portret dame. (»Slovenec« 12. V.)

Kje je, ki ...?

V svojem vladarju, ki mu je vzel v to-ku stoletij skoro vsako stvarno odločitev v vodstvu države, vidj angleški človek poseb-jenje vsega, kar spoštuje na sebi samem. (»Jutro«, 12. V.)

Preprosta stvar

Svojega moža je s sekuro pobila v Trebi-nju v Hercegovini Habiba Hamičeva, naka-j je odšla v gozd in prepevala. (»Slovenski dom«, 12. V.)

Kaj use se v Londonu dobi
Kokarde, čepice, cvetlice, trakovi, senčila.

kronice s električno razsvetljavo in bo-lerijo, pladnji, kupice, samovoznice skratka vse lahko kupiš v Londonu. (»Jutro«, 11. V.)

Od kod in kam

Iz Bara je odpeljala lokomotiva z enim vagonom. Zaradi velikega klanca je že po prejšnji razvilja vso brzino. Ta htp pa je naspro-ti pridvela derezina (mislija je derezina, op. ur.), na kateri so se vozili štirje delavci in nadzornik proge. Trčenje je bilo stra-hovito. Nadzornik proge je bil na mestu mrtve, dva druga pa sta bila težko ranje-na. Krivda za nesrečo pada na nadzornika proge, ki je mislil prehiteti vlak in pred njim prispeli na barsko postajo. (»Sloven-ski dom«, 14. V.)

Ideja »Slovenskega doma«

Pri nas se borita dve struji: germanofil-ska in romanofilka. Trenutno je v mislih in časteh druga. Tako imamo na realnih in klasičnih gimnazijah in edini realki pouk francoščine od prvega do zaključnega razre-da. Nemščina se poučuje le na realnih gim-nazijah in še to začeni s tretjim razre-dom. Upeh pri maturi je, kot že omenjeno, da abiturient ne obvlada dovolj nobene-ga... In kako si je pomagala neka bolgar-ska profesorica nemščine? O tem nam spo-roča v aprilski številki mesečnik »Deutsch-ner-terricht im Ausland«, ki zasleduje pouk nemščine in vse te pojave v inozemstvu. Profesorica je na vzpodbudo ministrstva in s podporo gimnazijskega ravnatelja začela poučevati v nemščini zemljepis, ki ga je v jsem razredu prevzela... Poizkus ga je stajno obnesel. (»Slovenski dom«, 15. V.)

Racija na ptičke

V Hyde parku so bili stražniki oboroženi tudi z lestvami. Odstranjivali so z dreves ptičke, da niso motili radijskega prenosa sve-čanosti. (»Jutro«, 15. V.)

Ptički da so motili radijski prenos in da so jih šli stražniki z lestvami odstranjevat z dreves? Eden izmed tistih, ki je vzel ta senzacija. Poiskal je in našel, da so ne-ki nemški listi navajali »Baumvögel in »Zaunkönig«, po domače kaljne, ki so se bliž nagnezdili po vejah dreva v parku, da bi imeli na svečanosti lepši razgled. —kra—

FILATELIJA

Kaj je vse izšlo v zadnjem času v Španiji

Zaradi neurejenih razmer je moralo ve-liko število pokrajin in krajev izdati svo-je posebne znamke, ker je primanjkovalo dosedanjih. Razen tega pa so mnogi kra-ji izdali tudi posebne dodatne znamke, ki jih je treba lepiti na vse pošiljke. Njihov izkupicek služi navadno za nabavo orožja ali pa hrane.

Vlada v Burgosu je izdala dve seriji le-talskih znamk za prenos pošte v Kanar-skih otokov s pomočjo letal.

Prvi serija je bila namenjena za pošilj-ke, ki jih je prenašala Lufthansa. Nakla-da je bila zelo majhna. Znamke po 50 c. je bilo izdane 4000 kosov, po 80 c. 10.000 kosov in 1.25 pesete 4000 kosov. Le maj-hno število nerabljenih serij je bilo prodanih filatelistom, ves ostanek pa je bil res pošto uporabljen. Znamke so enake ka-kor prejšnje letalske, samo da imajo še na-tisk: »CANARIAS«.

Ko je bila prva serija porabljena, so iz-dali v nekoliko izpremenjeni obliki drugo, ki je imela nekaj večjo, naklado. Vredno-te so iste, le da je izšlo najnižje 6000 ko-sov, obeh višjih pa po 20.000 kosov. Na vseh se dobi obilo tiskarskih napak, ker so bile tiskane očitno z veliko naglico.

V Santa Cruzu na Tenerifsi so pretisnili 3000 navadnih znamk po 20 c. z napisom: »Habilitado para correspondencia urgente« v štirih vrstah in jih tako izpremenili v ekspresne.

Ker primanjkuje znamk po 15 c. režejo ponekod znamko po 30 c. s sliko Iza-bele Katoliške diagonalno v dve polovici, ka-terih vsaka je vredna 15 c.

Uporniki so izdali dve novi znamki in sicer po 2 c. s slike številke ter zelene po 10 c. s slike Čloda, podobno rjavi po 5 c., ki smo jo že nedavno omenili.

Pokrajina Cadiz je izdala spet novo do-plačilno znamko po 5 c. rumeno in rdečo, precej podobno dosedanjim iste vrednosti. — Razen tega so v tej pokrajini uporabili kolek v zeleni barvi s sliko pokrajinske grba in mu dali natisk »Correspondencia — 5 Ctmos«, da služi zdat kot frankovna znamka.

Mesto Loja v provinci Grenadi je izdala rdečo doplačilno znamko po 5 c. s sliko starega mostu in grajskega stolpa. Napis se glasi »Franqueo Obligatorio — LOJA«.

V pokrajini Huelti so izdali v mestu La Palma doplačilno znamko po 5 c. z napi-som »Cocina Economica« v korist ljudski kuhinji. Znamka je po svoji izdelavi zelo preprosta in ima samo nekaj tiskarskih okrasov.

Mesto Penaroya — Pueblonuevo v pokra-jini Cordobi je izdalo dobrodelno znam-ko po 5 c. z napisom »Sello benéfico«. Znamka je vijoličasta in kaže mestni grb.

V pokrajini Sevilji so izšle štiri zasil-ne doplačilne znamke in sicer v mestu

Carmona višnjeva po 5 c. z mestnim gr-bom, v Eciji po 5 c. vijoličasta prav tako z grbom, v Lora del Rio višnjeva in siva po 5 c. z grbom ter v Utreri po 5 c. zele-na z grbom.

V Pampeluni so izdali kar tri dobrodelne znamke s slikami iz mesta. Zelenkasta znamka po 5 c. kaže spomenik mučenecv, višnjeva po 10 c. cerkev sv. Nikolaja, rde-ča po 25 c. pa katedralo v Pampeluni.

V Malagi je izšlo po zavzetju 24 raznih znamk s pretiskmi. Najmanjšo naklado ima karminasto rdeča znamka po 25 c., in sicer samo 300 kosov, največ pa je rumenorja-ve po 2 c. in sicer 450.000.

Vse te znamke so izdali uporniki. Vlada pa je izdala naslednje:

Frankovno znamko po 30 c. s sliko Gre-goria Fernandeza v karminasti barvi.

Razne zasilne dodatne znamke: V Cas-tellonu slabo izdelane znamke po 1 c. (viš-njeva in rdeča), po 10 c. (rdeča), po 25 c. (višnjeva) in po 50 c. (zeleno sinja) s sliko prostovoljca in z napisom »Comite Ejec-utivo Antifascista«.

V Noveldi rdečo znamko po 25 c. z napi-som Novelda, peterokrako zvezdo in v njej stisnjeno pestjo.

V Caravaci znamko po 5 c. v črnem tisku na rdečem papirju. Znamka kaže delav-čev roko s stisnjeno pestjo ter ima poleg krajnevnega imena napis »Socorro Rojo«.

Dovoljenje za izdajo posebnih znamk ima še cela vrsta krajev.

Zaradi obsežnosti bomo prinesli nadalje-vanje tega pregleda novosti v prihodnji številki in ga po možnosti še izpopolnili.

Seveda je težavno ugotoviti, katere teh znamk so nastale res iz potrebe in katere so samo plod spekulacije. Upamo pa, da se bo ta vprašanje kmalu razčistilo.

Nove znamke po svetu

Salvador: Prvega maja je izšlo šest le-talskih znamk in sicer po 15 c. (naklada 50.000), po 20 c. (50.000), po 25 c. (50.000), po 30 c. (400.000) po 40 c. (50.000), po 1 c. (30.000) in po 5 c. (15.000).

Turčija: V kratkem izide kilometrska se-rija frankovnih znamk, ki bo obsegala kar 23 vrednot od 10 p. do 200 kurusov. Toda to še ni vse. Dosedanja serija letalskih znamk bo izpopolnjena. Tri dosedanje le-talske bodo dobile pretiske druge vredno-te nova serija letalskih znamk pa bo ob-segala 14 novosti. Vse te nove znamke bi stale v našem denarju na pošti »samo« okoli 750 dinarjev. Za »Balkansko zvezo« izdeta dve posebni spominski znamki po 8 in 12 1/2 kurusa.

Grčija: V Londonu so tiskali posebno grško spominsko znamko za stoletnico vseučilišča v Atenah. Znamka kaže v po-

končnem formatu boginjo Palado Atene s ščitom in kopjem, v ozadju pa vseučil-ško poskopo. Nominala znaša 3 drahme, barva je oranžno rjava, naklada pa pet milijonov kosov. Znamka ima frankatur-no vrednost 40 dni.

Gwallor: Poštna uprava Britanske Indije je izdala spet novo znamko za vazalno državo Gwallor, in sicer olivno po 4 anne s pretiskom »Gwallor«.

Juzna Rodenzja: Te dni izidejo spomin-ske znamke za kronanje kralja Jurija VI. Veljavne bodo do 31. avgusta t. l. Vsega bodo štiri vrednote s sliko kralja in kra-jičce, pogledom na Viktorijine slapove ter mostom. Napis na njih se glasi »Posta-ge and Revenue«. Tiskane so v polah po 60 kosov, po tisku in izvedbi pa so po-dobne znamkam iste kolonije, ki so izšle za srebrni jubilej Jurija V. Vrednote so: po 1 d. v karminu in olivni barvi, po 2 d. rjava in vinsko rdeča, po 3 d. višnjeva in lilasta ter po 6 d. škrlatna in siva.

Novi Fundland: Za kronanje Jurija VI. je izšla daljša serija spominskih znamk. Na znamki po 1 c. je slika kralja, slika ribe in napis »Codfish«, na znamki po 3 c. poleg kraljevega medaljona zemljevid Novega Fundlanda, na znamki po 7 c. ra-

zen kraljevega medaljona jelen pod drev-jem, na znamki po 8 c., kjer je medaljon izjemoma na levi, še pokrajina, na znamki po 10 c. riba nad slapom, po 14 c. spet kraljev portret in novofundlandska gora, po 15 c. poleg medaljona morski pes, po 20 c. portret kralja in kos obale, po 24 c. spet portret in drug kos obale, po 25 c. portret kralja in pristanišče, po 48 c. kra-ljeva slika in skupina jadrnic.

Znamke za Malo antanto

Znamke za Malo antanto bodo prišle v promet 1. junija t. l. Kakor smo že pisa-li, bosta dve vrednosti, in sicer po 3 in 4 dinarje. Naklada bo znašala pri nižji vred-noti 500.000 kosov, pri višji pa 1.000.000. Znamke so že tiskane in pravijo tisti, redki, ki se jim jih je posrečilo videti, da so dokaj okusno izdelane. Videli bomo!

Pri znamkah v korist otroške zaštite, ki so izšle v začetku tega meseca obstoji baje več barvnih odtenkov, zlasti pri niž-jih dveh vrednotah, ki sta tiskani v ofse-tu. Na to opozarjamo vse zbiralce.

MALI OGLASI

Kupim

Kupimo takoj
tračno žago 600 — 800 mm
in naravnalni stroj (Ab-richter 400 — 500 mm širine sklobleno na transmi-sijo ali električni pogon, trofaznega toka 380 voltov 50 Per. in mostno tehni-co ca 7 ton nosilnosti. — Za Ponudbe poslati: »Jelčin-grade društvo, Bania Luka. 12137-7

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
ČERNE — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 1.
12-36

Kapital

Hranilne vloge
raznih denarnih zavodov,
delnice in vro nastoje
opirje
nakup in prodajo
izposluje najbolje proti go-tovini takoj koncesionarni
trdika
AL. PLANINSEK
Ljubljana, Beethovnova ul.
24/L. Telefon 35-10.
39-16

Bančno kom. zavod

Maribor
Aleksandrova ul. 40.
Vam izvrši
prodajo ali nakup
hranilnih knjižic
vseh denarnih zavodov
najbolje in najvestneje.
Samo plašite na naslov
»Vam podjemo goto-rino po potrebi nasprej. Za
odgovor priloži Dn 8
znamk.
181-16

Posojila

dobe državni in samouprav-
ni uslužbeni v Ljubljani v
gotovini in blagovnih bonih,
— »HERMES«. Informacije
Tavtarjeva 2.
87-16

Posest

Prezide 1 Dn. davok 3 Dn.
za šifro ali tajanje naslova
5 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.
Večje število parcel
kompleksov posestev gos-dov, trgovskih in stano-vanjskih hiš ter vti ima
napredje gradbeni strokov-ni izobražen posestevalec
Kunaver Ludvik. Cesta 29.
oktobra 6. Teleto 27-33.
Pooblaščen graditelj n
vodni cenitaji se zavzete
brezplačno na razpolago.
60-35

Dopisi

Veska posoda 8 Dn;
davok 5 Dn. za danjanje
naslova 5 Dn. Najmanjši
znesek 10 Dn.
Skupno
gospodinjstvo
zeli (radi voljših posledic)
ložen, bolje stisnari, samo-stojen obrtnik s starejšo
neodvisno in vestno žens-ko, ljubiteljico domače
kuhinje ljubljskih krajin in
voljno pripravevati četrtino
istih izdelkov. Pomdne
poslati podr. Jutra. Maribor
pod »Naselitve Celje«.
1316-34

Razno

Beseda 1 Dn. davok 3 Dn.
za šifro ali danjanje naslova
5 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Mnogo ceneje in

boljše si nabavite
vse vrste oblek
in perila pri
Preskerju,
Sv. Petra c. 14.

MODERNA